

Glasnik Medicinskog fakulteta u Splitu

“ Objekti B i C, kako ih u radnoj verziji zovemo, zgrade su koje će udomiti razne sadržaje. U većoj zgradi bit će smještena velika predavaonica s 300 mjesta... ”

Novi kamen temeljac

U novom broju Glasnika pročitajte:

Kamen temeljac • Feulat 2008 • Razgovor: Vedran Deletis • ENRIO, znanstvena čestitost
Famelab-Laboratorij slave • Citogenetski laboratorij

Kazalo

Ivica Grković: Riječ urednika	2
Andrija Babić: Ivana na razmjeni studenata u Francuskoj	3
Livia Puljak: Najbolje studentice iz histologije i embriologije	4
Vide Popović: Aktivnosti Hrvatske akademske zajednice Sveučilišta u Splitu	5
Katarina Vukojević: Inteligentna skandinavska rješenja	6
Stipan Janković: Riječ dekana	7
Ivica Grković: Kamen temeljac	8
Foto žulj	9
Livia Puljak: Nova lica	9
Hrvoje Slipčević: Zaštita na radu	10
Stipan Janković: O radu dekanske konferencije Medicinskih fakulteta	10
Julije Meštrović: Znanstveni časopis SIGNA VITAE: uređen u Splitu, uspješan i dostupan	13
Marija Tonkić: Veliki uspjeh Katedre za mikrobiologiju na 8. hrvatskom kongresu kliničke mikrobiologije	13
Vida Čulić: 25. godišnjica Laboratorija za humanu genetiku Klinike za dječje bolesti KBC Split	14
Renata Pecotić: Neuroznanstveno pojačanje u Splitu: prof. Vedran Deletis	15
Livia Puljak: Dr. Ivan Skelin vraća se iz Kanade na splitsku Patofiziologiju	16
Renata Pecotić: Laboratorij slave	18
Ljubica Žunić: Festival znanosti 2008	19
Dalibora Rako: Aktivnosti Hrvatskog centra za globalno zdravlje u području međunarodne zdravstvene politike	20
Goran Mijaljica: FEULAT 2008. - Forum suradnje između Europe i Latinske Amerike	20
Davor Lukšić: Bežična računalna mreža Medicinskog fakulteta u Splitu	21
Davor Lukšić: Jednoobrazne adrese za elektroničku poštu	21
Livia Puljak: Uredi za istraživačku čestitost u Splitu	21
Renata Pecotić: Tjedan mozga 2008	22
Livia Puljak: Milena i Odred za čistoću	22
Goran Mijaljica: Moj put u Meksiko	23
Katarina Vukojević: Umišljeni bolesnik u Mostaru	24
Ana Ravnić Perfido: NZZ - podrška znanstvenim istraživanjima	25
Mile Dželalija: Suradnja domovine i dijasporu u znanosti	26
Popisi diplomiranih	27
Foto strip	28

Riječ urednika

Vjerujem da će Vas drugi broj Glasnika Medicinskog fakulteta u Splitu ugodno iznenaditi, ne samo činjenicom da se izdavanje Glasnika nastavlja predviđenim tempom od dva broja godišnje već i brojem, raznolikošću te kvalitetom članaka. Trudimo se da svaki novi broj bude kvalitetniji i sadržajniji, a Vi nam svojom kritikom, savjetima i suradnjom u tome pomažete. Molim da svoju suradnju i dalje nastavite i povećate. Posebno molim studente da se još aktivnije uključe u rad na prilozima za Glasnik jer s radošću objavljujemo studentske članke.

Naš Glasnik šalje se na adrese brojnih ustanova širom Hrvatske, o nama čitaju kolege na Rijeci, u Osijeku, Zagrebu. Dobili smo nekoliko lijepih poruka pohvale i podrške, što nam je potvrda da se trud oko Glasnika isplati.

Ubuduće ne trebate čekati da Vam se članovi Uredničkog odbora jave s molbama za članke; kad god ste nekim događajem na i oko fakulteta inspirirani za pisanje, svoje uratke pošaljite na glasnik@mefst.hr i čitajte svoj članak u sljedećem broju. Sljedeći broj izlazi prigodom obilježavanja dana fakulteta krajem ožujka 2009.

I ovaj broj obiluje zanimljivim priložima. Tu su razgovori s našim povratnicima iz inozemstva, profesorom Deletisom i dr. Skelinom, prilozi o Laboratoriju slave, Tjednu mozga i Festivalu znanosti. Iz dekanova pera stiže nam prikaz izuzetnih događaja koji će obilježiti naš budući rast i razvoj. Imamo lijepe vijesti o citogenetskom laboratoriju i događanjima na mikrobiologiji te tri priloga naših studenata. Možete čitati o tzv. Skandinavskom modelu doktorata, ali i o našem »Odredu za čistoću«. Također na stranicama Glasnika možete saznati kakav je mostarski Umišljeni bolesnik. Ovo su samo neke teme od gotovo trideset priloga iz ovog broja Glasnika. Trudimo se našim priložima dati ležeran ton, a ne odustajemo ni od šala na vlastiti račun: opet imamo već tradicionalni Foto žulj i šaljivu zadnju stranicu.

U ime vrijednog i novim snagama proširenog Uredničkog odbora, kojem ovom prilikom zahvaljujem na radu i suradnji, želim Vam ugodno čitanje.

Glavni urednik
Prof. dr. sc. Ivica Grković

Ivana na razmjeni studenata u Francuskoj

Ivana Šegrt odlična je studentica treće godine studija Medicine na našem fakultetu i, položivši sve ispite, dio proteklih ljetnih praznika provela je radno na razmjeni studenata u Francuskoj u organizaciji udruge CroMSIC.

Tim povodom razgovarali smo s Ivanom.

Ivana, prošlo ljeto provela si na razmjeni studenata. Kako si se odlučila na taj izazov i zašto baš Francuska?

Kad sam vidjela prijavu na oglasnoj ploči, smatrala sam da bih razmjenom mogla upotpuniti svoje ljeto te da bi to bilo korisno za nastavak mogeg školovanja. Francusku sam izabrala jer je članica EU te sam mogla vidjeti kvalitetu medicinskih usluga zemalja članica zajednice kojoj svi toliko težimo.

Koliko si dugo boravila u Francuskoj i u kojoj instituciji?

Razmjena je trajala od 1. do 25. kolovoza u bolnici Henri Mondor na odjelu plastične i rekonstrukcijske kirurgije, čiji je predstojnik, prof. dr. Laurent Lantieri, jedan od najpoznatijih svjetskih plastičnih kirurga. Sa mnom na odjelu bila je i studentica iz Moskve.

Reci mi, molim te, nešto o smještaju tijekom razmjene.

Boravila sam kod kolegice s pariškoga medicinskog fakulteta koji je u sklopu bolnice u kojoj sam radila. Njezina kuća bila je daleko od bolnice, ali to je bila super prilika za upoznavanje života u velegradu.

Opiši jedan svoj radni dan na odjelu.

Imala sam sreću u nesreći (smiješak) što sam radila za vrijeme godišnjih pa je radno vrijeme bilo malo fleksibilnije. Ujutro u 8 sati počeli bismo s konzilijem, koji je, moram naglasiti, bio visoko informatiziran. Naime, slučajevi svih pacijenata bili su prezentirani u Power Pointu. Nakon konzilija odlazili bismo u operacijsku dvoranu do 13 sati te bih dnevno vidjela tri do četiri operacije.

Možeš li nabrojiti neke od operacija kojima si prisustvovala?

Osim plastičnih vidjela sam neke dermatološke, a i onkološke operacije kao što su ugradnje implantanata, rinoplastika, biopsije različitih uzoraka tkiva, mastektomije, operacije kožnih tumora, posebice melanoma, te jednu operaciju sarkoma.

Koje su te se »medicinske stvari« najviše dojmile?

To je zasigurno vikend proveden na hitnoj. Tu sam se susrela s »pravom« medicinom, a na žalost i sa smrtnim slučajem.

Jesi li imala slobodnog vremena ili si cijelo vrijeme radila?

Ha ha. Pariz je uistinu grad pun raznih sadržaja te je poprilično teško odlučiti kako provesti slobodno vrijeme. U mjesec dana boravka nekoliko puta sam obišla glavne znamenitosti: Versailles, Disneyland, crkvu Notre Dame, Eiffellov toranj i ostalo.

Iako nisi bila na nastavi francuskih kolega možeš li, iz razgovora s njima, usporediti njihov i naš način studiranja?

Zajedničko i njima i nama je dosta rada. Oni nemaju prijemne ispite, već imaju godinu dana pripreme i nakon nje vrši se velika selekcija, a kasnije se sve temelji na klinici. Osposobljavaju ih i vježbaju za posao liječnika opće prakse. Na njihovu fakultetu predavanja i seminari imaju neusporedivo manju važnost od vježbi koje se izvode u matičnoj bolnici u sklopu fakulteta.

Koliko sam shvatio, kod nas je fakultet opširniji, obučavaju nas za znanstvenike i kliničare. Misliš li da su oni u prednosti što se tiče kliničkih vještina?

Da, definitivno. Oni već poslije druge godine imaju priliku ljeti raditi u bolnici uz novčanu naknadu, dok kod nas budući liječnici rade kojekakve poslove, nimalo vezane uz struku koju vole, kako bi zaradili džeparac i olakšali roditeljima. Na višim godinama imaju obveznu praksu preko praznika, na odjelima i na hitnoj, čime se djelomično rješava i veliki problem nedostatka medicinskog osoblja u ljetnim mjesecima, koji je prisutan i u splitskoj bolnici. Kad uđemo u EU, kod nas bi se trebao ukinuti staž, pa će nam onda situacija biti još gora.

Kako se da zaključiti iz našeg razgovora, tebi se ova razmjena jako svidjela. Molim te da za kraj pozoveš sve one koji još nisu bili na razmjeni, a voljeli bi i u mogućnosti su, da se odvaže na taj korak.

Ova razmjena bila mi je divno životno iskustvo. Omogućila mi je upoznavanje strane zemlje, njezine kulture, ljudi, načina života i rada inozemnih kolega te uvid u ono što i mene čeka jednog dana u mom profesionalnom životu. Želim pozvati sve koji su u mogućnosti i koji će položiti sve ispite do ljeta da odvoje dio praznika za odlazak na razmjenu jer smatram da će im biti korisna i dragocjena.

Zahvaljujem se Ivani na razgovoru i iskreno se nadam da će njezina priča nekoga potaknuti da svrati do CroMSIC-a i prijavi se za međunarodnu razmjenu studenata.

*Razgovarao: Andrija Babić,
student treće godine studija Medicine*

NAJBOLJE iz histologije i embriologije

Potaknuti primjerom s Katedre za imunologiju, i na Katedri za histologiju i embriologiju uveli smo nagradu za najbolje studente.

U akademskoj godini 2007./2008. najveći zbroj bodova iz parcijalnih testova imale su Katarina Josipa Barišić sa studija Medicine te Ana Koceić i Ivana Meštrović sa studija Stomatologije. Kolegice su dobile prigodnu diplomu ukrašenu slikama histoloških preparata te priliku sudjelovati u znanstvenim istraživanjima na Zavodu za anatomiju, histologiju i embriologiju. Kroz sudjelovanje u istraživanjima najbolje studentice će naučiti kako se prikupljaju i obrađuju podatci te kako se piše i objavljuje znanstveni rad.

Čestitke kolegicama uz želju da uspješno nastave studiranje i ostalih predmeta.

Livia Puljak, dr. med.

Aktivnosti Hrvatske akademske zajednice Sveučilišta u Splitu

Hrvatska akademska zajednica (HAZ) Sveučilišta u Splitu broji oko 500 članova, a među njima je veliki broj studenata Medicinskog fakulteta u Splitu. S početkom akademske godine 2007./2008. krenuli smo u ostvarenje planiranih projekata i aktivnosti koje ovdje predstavljam.

12. studenoga 2007. – Osnovan HAZ Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu

Održana je konstituirajuća skupština Hrvatske akademske zajednice Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu na kojoj su nazočni članovi izabrali vodstvo fakultetske podružnice na čelu s predsjednikom Antom Mihovilovićem. Skupštinu je ispred uprave Medicinskog fakulteta u Splitu pozdravio prof. dr. sc. Ivica Grković, prodekan za znanost i međunarodnu suradnju, a ispred sveučilišne organizacije HAZ-a predsjednik Vide Popović. U vodstvo HAZ-a Medicinskog fakulteta u Splitu izabrani su studenti svih godina studija Medicine te studenti prve godine studija Stomatologije. Na početku djelovanja fakultetska podružnica brojala je oko 100 članova.

19. prosinca 2007. – Akcija darivanja krvi

Povodom Božića, u organizaciji HAZ-a Sveučilišta u Splitu, održana je akcija darivanja krvi na Odjelu za transfuziologiju KBC-a Split. Akciji su se odazvali studenti različitih fakulteta splitskog Sveučilišta.

16. siječnja 2008. – Posjet dječjem domu Maestral

Članovi HAZ-a Sveučilišta u Splitu predvođeni predsjednikom Vidom Popovićem, voditeljicom akcije Antoniom Balić i članovima predsjedništva posjetili su i darivali štencičke dječjeg doma Maestral. HAZ je udruga studenata koja uz pitanja vezana uz studentski život i aktivnosti naglasak stavlja i na organiziranje humanitarnih akcija u kojima će se na djelu pokazati upravo studentska populacija. Iz toga razloga cilj HAZ-a je kontinuirano organizirati humanitarne akcije kao što su darivanje krvi, posjet dječjim i staračkim domovima i suradnja s raznim udrugama koje okupljaju ljude s posebnim potrebama.

5. ožujka 2008. – Tematska tribina: »Što je to Bolonja? – Provedba Bolonjskog procesa na Medicinskom fakultetu u Splitu«

U organizaciji HAZ-a Medicinskog fakulteta u Splitu održana je tribina na kojoj su gostovali članovi fakultetskog povjerenstva za nastavu na čelu s prodekanom za nastavu i studentska pitanja prof. dr. sc. Zoranom Đogašem. Zainteresirani studenti upoznati su s i dejom i formom Bolonjskog procesa od trenutka potpisivanja Bolonjske deklaracije, a nakon toga su prodekan i članovi povjerenstva odgovarali na pitanja studenata vezana uz provedbu Bolonjskog programa u svakodnevnom nastavnom aktivnostima na Medicinskom fakultetu u Splitu.

19. ožujka 2008. – Osnovan HAZ Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu

Održana je konstituirajuća skupština HAZ-a Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu na kojoj su nazočni članovi izabrali vodstvo fakultetske podružnice na čelu s predsjednikom Marijom Popovićem. Skupštinu je ispred sveučilišne organizacije HAZ-a pozdravio predsjednik Vide Popović. U vodstvo HAZ-a Pravnog fakulteta izabrani su studenti sa svih godina studija, a na početku djelovanja ta fakultetska podružnica brojala je 70-ak članova.

28. ožujka 2008. – Tematski skup: »Aspekti i značaj ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju«

U organizaciji HAZ-a Sveučilišta u Splitu u velikoj predavaonici Medicinskog fakulteta u Splitu održan je tematski skup pod nazivom »Aspekti i značaj ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju«. Na skupu je gostovala i održala predavanje mr. sc. Tamara Obradović Mazal, zamjenica glavnoga pregovarača za pregovore o pristupanju RH u EU i državna tajnica Ministarstva gospodarstva, rada i p oduzetništva. Skup je posjetilo stotinjak zainteresiranih studenata i diplomanata splitskog sveučilišta. Mr. sc. Obradović Mazal je u svom izlaganju govorila o kronologiji događanja glede puta Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije. Osvrnula se na aktivnosti u pregovorima o pristupanju te je iznijela metodologiju i aspekte pregovaranja kao i posljedice budućeg članstva naše domovine u europskoj zajednici naroda, Europskoj uniji. Posebno se osvrnula na poglavlja u pregovorima koja se odnose na mladu, obrazovanu populaciju ljudi, a to su poglavlje o znanosti i istraživanju te poglavlje o obrazovanju i kulturi.

9.–13. travnja 2008. – Članovi HAZ-a na međunarodnom skupu studenata biomedicinskih znanosti

Studenti Studija medicine, članovi HAZ-a Sveučilišta u Splitu, Jure Krstulović i Toni Lozančić, sudjelovali su na međunarodnom skupu studenata biomedicinskih znanosti euroazijske regije koji se održavao na Brijunima.

26. travnja 2008. – Počeo humanitarni malonogometni turnir

Humanitarni malonogometni turnir u organizaciji HAZ-a Sveučilišta u Splitu okupio je 32 studentske momčadi s oko 350 sudionika te se odigravao na terenu Studentskog centra u Spinutu. Budući da je ovo prva godina održavanja humanitarnog turnira na kojem nastupaju samo studenti, broj prijavljenih momčadi dokazuje kako je studentska populacija spremna odazvati se akcijama koje imaju za cilj pomoći pojedincima ili grupi ljudi u potrebi. Sigurno je da je turnir doprinio sadržajnijem i zanimljivijem životu studentske populacije grada Splita i njegove okolice.

31. svibnja 2008. – Završnica humanitarnoga malonogometnog turnira

Nakon mjesec dana održavanja turnira na terenu Studentskog centra u Spinutu odigrane su finalna utakmica i utakmica za treće mjesto humanitarnoga malonogometnog turnira u organizaciji HAZ-a Sveučilišta u Splitu. U utakmici za treće mjesto igrale su momčadi »Promaja« i »Mladi dečki«. Momčad »Promaja« je pobjedom od 5:3 osigurala treće mjesto na turniru. U finalu su se sastale momčadi »Powered by Lowenbrau« i »Lavandin za umivanje«. Momčad »Powered by Lowenbrau« pobjedom od 2:1 postala je pobjednik prvog humanitarnog turnira u organizaciji HAZ-a Sveučilišta u Splitu. Tri najbolje momčadi turnira od strane organizatora su dobile pehare i medalje, a nagrađeni su i najbolji strijelac turnira i najbolji vratar. Ukupan iznos od kotizacija momčadi i donacije HAZ-a Sveučilišta u Splitu koji je uplaćen za potrebe udruge Anđeli je 8000 kn. Udruga Anđeli okuplja djecu s kroničnim bolestima i njihove obitelji. U organizaciji turnira posebno su se istaknuli članovi HAZ-a Joško Božić, Marijo Popović, Andro Gudelj, Danijel Pilipac, Ante Mihovilović i Vide Popović. Nadamo se da smo ovom humanitarnom akcijom i ispunjenjem njezina cilja svi zajedno, od sudionika turnira pa do organizatora, pomogli djeci koju okuplja udruga Anđeli.

3. i 4. listopada 2008. – 50 članova HAZ-a Sveučilišta u Splitu u posjetu Hrvatskom saboru

Članovi HAZ-a Sveučilišta u Splitu posjetili su Hrvatski sabor, upoznali su se s aktivnostima i radom te institucije te im je približen značaj zakonodavne vlasti. Upoznali su se s najznačajnijim odlukama i aktivnostima u povijesti Sabora, kao i zakonskim okvirima koji su važeći u Republici Hrvatskoj. Dugoročni cilj ovakvih aktivnosti je studentima, koji su budući nosioci društvenog života, približiti djelovanje važnih nacionalnih institucija te ih upoznati sa zakonskim, ekonomskim i drugim temeljima društvenog života naše domovine. Prilikom ovog boravka u Zagrebu članovi HAZ-a su posjetili značajne kulturne institucije naše metropole.

Vide Popović,

student pete godine studija Medicine

Inteligentna skandinavska rješenja

Švedska je prelijepa skandinavska zemlja iz koje dolaze mnoga inteligentna rješenja. Dug je popis stvari koje koristimo u svakodnevnom životu, a za koje nismo ni svjesni da potječu baš iz Švedske. Primjeri švedskih inteligentnih rješenja su: švedski stol, Electrolux usisavač, telefonska slušalica i centrala, mobitel, tetrapak, računalni miš, Celzijusov termometar, šibica, popularna tipla, lebdeća kosilica, pneumatska bušilica, sigurnosni pojas, senzori za airbag, i tako dalje i dalje. Na polju medicine, osim velikog broja lijekova, ističu se i dva specijalna uređaja, pacemaker i gamma nož.

No osim Elektroluxa, koji je zacijelo najinteligentnije švedsko rješenje, skandinavske zemlje su primjer i za skandinavski model doktorata. Taj model podrazumijeva tri objavljena Current Contents rada koja su tematski povezana, imaju dovoljno visok čimbenik odjeka i objedinjena su u formu doktorata.

Prvi na našem fakultetu koji je doktorirao prema skandinavskom modelu je internist dr. Viktor Čulić. Skandinavska ideja svjeda se i kolegi dr. Dominku Carevu sa Zavoda za anatomiju, histologiju i embriologiju pa je i on doktorirao po tom modelu.

Kako doktorat po skandinavskom modelu ne bi bio jedino inteligentno rješenje iz Švedske koje koristimo na našem fakultetu, navodim primjer švedskog stola koji je zacijelo najčešće primjenjivani skandinavski model. Kakav god uspjeh se dogodi, sve se to mora obilježiti švedskim stolom, jer bez toga kao da se nije ni dogodilo. Nadalje, navodim primjer telefonske slušalice, inteligentnog rješenja, od kojeg se pojedini naši zaposlenici nikako ne razdvajaju pa ih teško možete animirati za druge korisne aktivnosti kao što je primjerice rad. Tetrapak (mlijeka) je izvanredno inteligentno rješenje koje svako jutro koristimo na našim jutarnjim kavama, a bez računalnog miša naš bi život bio kao da smo se vratili u kameno doba.

U želji da iskustvo skandinavskog modela bude potpuno i svima jasno, najbolje bi bilo ostvariti i službeni posjet skandinavskim zemljama, stoga predlažem skupljanje donacija. Svi vi koji želite dati svoj doprinos ovoj nadasve humanoj akciji, možete uplatiti svoju donaciju na žiro račun fakulteta s naznakom »za posjet Skandinaviji«. Prikupljena sredstva pošteno ćemo raspodijeliti - ljudi smo, dogovorit' ćemo se.

Mr. sc. Katarina Vukojević, dr. med.

RIJEČ DEKANA

Od posljednjeg broja Glasnika Medicinskog fakulteta u Splitu do danas »dogodio« se cijeli niz izuzetnih događaja za naš fakultet, kako za sadašnjost, tako još i više za dalju budućnost. No, ukratko ću navesti samo one događaje koji su po mojem mišljenju za ovu prigodu najvažniji.

Prije svega, to je čitav niz aktivnosti vezanih uz izradu idejnog i izvedbenog projekta adaptacije/rekonstrukcije i nadogradnje zgrade u Matoševoj ulici br. 2 u Splitu (zgrada bivšeg rodilišta). Tako je dovršen prijedlog idejnog rješenja za program natječaja te objavljen i završen javni natječaj za izradu idejnoga, glavnoga i izvedbenog projekta adaptacije/rekonstrukcije/nadogradnje zgrade za potrebe Studija stomatologije (kliničke stomatološke nastave). Prvobitno predloženo rješenje za idejni projekt doživjelo je brojna poboljšanja (preko trideset različitih korisnih »intervencija«) u cilju njegove pune prilagodbe potrebama suvremene edukacije studenata stomatologije sukladno zahtjevima Bolonjske deklaracije i Europskim smjernicama edukacije studenata stomatologije. Izabrana tvrtka za ovaj posao je Alcon d.o.o. Split Ante Lijića dia. Konačni prijedlog idejnog projekta koji će poslužiti za dobivanje lokacijske dozvole biti će dovršen najkasnije do kraja godine, kada će uslijediti objava javnoga natječaja za odabir izvođača radova prema izrađenom troškovniku. Istovremeno je pribavljena i gotovo sva potrebna dokumentacija za dobivanje građevinske dozvole. Valja naglasiti da je kod toga među prvima i naša Crkva dala pozitivno mišljenje (kao prvi susjed i vlasnik zemljišta na kojem se nalazi zgrada bivšeg rodilišta). Sami radovi na adaptaciji i rekonstrukciji objekta trebali bi započeti u rano proljeće i biti dovršeni do lipnja 2009. godine, a tijekom ljeta 2009. godine u cijelosti bi se završilo opremanje novih sadržaja namještajem i skupom stomatološkom opremom. Vezano uz ovaj projekt, rektor Sveučilišta u Splitu je Fakultetu dodijelio još oko 500 m² novog prostora za Stomatologiju unutar sveučilišnog Campusa, čija je gradnja započela prije ljeta 2008. godine te će biti dovršena najkasnije do kraja 2009. godine. Sav pripremljeni posao obavljen je pod »ravnanjem« županijskog povjerenstva koje sačinjavaju predstavnici županijskog poglavarstva, DZ Županije

splitsko-dalmatinske, Stomatološke poliklinike i dekana Medicinskog fakulteta, koji je ujedno i predsjednik povjerenstva.

Sjednicama je povremeno nazočio i sam rektor Sveučilišta u Splitu, prof. dr. sc. Ivan Pavić, a stručnim savjetima stalno su pomagali savjetnici dekana za Studij stomatologije dr. Branko Kašaj (Freiburg, Njemačka) i dr. Đorđe Franasović (Stomatološki institut-I.S.I., Milano-Italija), odnedavno i pomoćnica dekana za Stomatologiju doc. dr. sc. Dolores Biočina- Lukenda (od 1. rujna 2008. stalna zaposlenica Medicinskog fakulteta) te novoimenovani koordinator za izgradnju polikliničko-kliničkih sadržaja Medicinskog fakulteta Frane Mihanović, univ. bacc. med. radiologije.

No, istovremeno uz stvaranje primjerenih prostornih uvjeta za kliničku stomatološku nastavu, obavljene su i brojne organizacijske i kadrovske pripreme i »pojačanja«. Tako je izrađena shema kliničkih stomatoloških katedri, obavljen prijem u stalni radni odnos s Medicinskom fakultetom doc. dr. sc. D. Biočine-Lukenda, specijalistice oralne medicine kao prvoga izabranog nastavnika ovog Studija, pet asistenata za stomatološke pretkliničke predmete te uskoro slijedi javni natječaj i izbor šest specijalizanata različitih stomatoloških specijalnosti za pojedine katedre te sljedeće godine još šest novih specijalizacija u istu svrhu. Sve je to odobrilo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi RH te Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH. Uskoro nam u goste dolazi i prof. dr. sc. Turner iz Kanade (16. studenog 2008. godine), koji predvodi skupinu kanadsko-američkih profesora koji bi trebali održavati dio nastave uz postojeće znanstveno-nastavne kadrove u Splitu te one koje očekujemo od Stomatološkog fakulteta u Zagrebu, kao i drugih stomatoloških fakulteta u regiji. Važan detalj u ovoj lijepoj priči je i u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa RH dogovorena nova upisna kvota za Studij stomatologije te cijena studija za osobne potrebe. Od akademske godine 2009. / 2010. prema odluci MZOŠ-a u dogovoru s Upravom fakulteta i Sveučilišta u Splitu na integrirani preddiplomski i diplomski studij Stomatologije upisivat će se ukupno 35 studenata, 20 o trošku MZOŠ-a, a 15 studenata za osobne potrebe po cijeni od 15.000,00 kn (dakle, trostruko manjoj cijeni od one dosadašnje!).

Tijekom proteklog razdoblja dobili smo brojna kadrovska pojačanja (bez »naših« kadrova u redovitoj proceduri novoizabranih znanstveno-nastavnih kadrova): deset znanstveno-nastavnih i suradničkih mjesta od asistenta do redovitog profesora (i svi su već stalno zaposleni na našem Fakultetu ili će početi raditi najkasnije 1. studenoga 2008. godine!), dvanaest specijalizantskih mjesta za studij Stomatologije te više administrativnih radnih mjesta, sveukupno preko 30 novih zaposlenika Medicinskog fakulteta. Za sve to, u najmanju ruku, trebamo zahvaliti ministrima prof. dr. sc. Draganu Primorcu i ministru zdravstva i socijalne skrbi mr. sc. dr. Darku Milinoviću te rektoru Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Ivanu Paviću.

Fakultet je u proteklom vremenu osnažen i novom nastavnim bazom - KB Sestre milosrdnice iz Zagreba. Na prijedlog ravnatelja ove ugledne Kliničke bolnice prof. dr. sc. Krešimira Rotima (nastavnika Medicinskog fakulteta u Splitu u naslovnom zvanju) upravno vijeće KB Sestara milosrdnica je donijelo, a Fakultetsko vijeće Medicinskog fakulteta na posljednjoj sjednici (od 2. 10. 2008.) prihvatilo »Sporazum o međusobnoj suradnji u provođenju znanstvenih i nastavnih aktivnosti«. Povijesno važan događaj za naš Fakultet zbilo se 1. kolovoza 2008. godine kada je ministar znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske prof. dr. sc. Dragan Primorac sa svojim suradnicima u nazočnosti županijskih, gradskih i crkvenih velikodostojnika položio temeljni kamen za izgradnju II. faze Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu Uz taj svečani događaj, dekan je najavio i pokretanje novih studijskih programa Medicinskog fakulteta kada se steknu potrebni uvjeti (prostor, oprema, kadrovi), i to:

- poslijediplomski doktorski studij Forenzike na engleskom jeziku
- pripreme za pokretanje studija Medicine na engleskom jeziku zajedno s Kemijsko-tehnološkim fakultetom pokretanje studija Farmacije
- sveučilišni diplomski studij Sestrinstva,
- sveučilišni diplomski studij Radiološke tehnologije
- stručni studij Inženjera medicinske biokemije itd...

Konačno, u proteklom razdoblju, zahvaljujući odgovornom radu svih djelatnika Fakulteta (uprave, fakultetskog vijeća, pročelnika katedri, predsjednika povjerenstava, logističkih službi, administracije itd.), Fakultet je u rekordnom roku izvršio vrlo kvalitetnu Samoanalizu fakulteta za razdoblje 2003.- 2007. godina u osam glavnih poglavlja te taj važni dokument na vrijeme predao Agenciji za znanost i visoko obrazovanje RH, nakon čega slijedi vanjsko vrednovanje Fakulteta. Isto će biti obavljeno u vremenu od 21. do 23. listopada 2008. godine, dakle, i prije izlaska ovog broja Glasnika Medicinskog fakulteta, a rezultati vanjskog vrednovanja Fakulteta bit će poznati i javno obznanjeni do kraja ove ili početkom sljedeće godine.

*Prof. dr. sc. Stipan Janković,
Dekan Medicinskog fakulteta u Splitu*

Kamen temeljac

Polaganjem kamena temeljca počeli radovi završne faze izgradnje Medicinskog fakulteta u Splitu

Prvoga dana mjeseca kolovoza ove godine na našem fakultetu bilo je jako živo. Bio je to nadnevak svečanoga polaganja kamena temeljca za dvije nove zgrade našeg fakulteta.

»Objekti B i C«, kako ih u radnoj verziji zovemo, zgrade su koje će udomiti razne sadržaje. U većoj zgradi bit će smještena velika predavaonica s 300 mjesta i dvije manje predavaonice, fakultetska poliklinika, uredi za administrativni dio fakulteta, a u podrumu će biti izgrađena suvremena nastamba za pokusne životinje. U manjoj zgradi, koja se gradi zapadno od postojeće zgrade Temeljnih medicinskih znanosti, predviđeni su apartmani za gostujuće nastavnike i studente, kao i restoran koji će služiti studentima i osoblju fakulteta.

Dvije nove i postojeća zgrada bit će povezane ostakljenim prolazima, premjestit će se glavni ulaz na fakultet, a uređenjem okoliša dobit će se veliko parkiralište i otvoreni amfiteatar. Ovim će naš fakultet u sljedećih 12 mjeseci biti proširen za novih 4500 četvornih metara, a gradnja i opremanje novih »kvadrata« investicija je od oko 100 milijuna kuna.

Početak ovako značajnoga građevinskog pothvata svakako je trebalo dostojno obilježiti. U goste su nam došli brojni visoki uzvanici: resorni ministar, rektor splitskog sveučilišta, dekani ostalih splitskih fakulteta, otac nadbiskup, predstavnici grada i županije a nazočili su bili i naši nastavnici i studenti. Dekan profesor Stipan Janković otvorio je svečanost prigodnim osvrtom na »jučer, danas i sutra« naše ustanove, kojim je zorno prikazao naš impresivan rast i razvoj te ambiciozne planove za budućnost koje će ovim infrastrukturnim pomakom biti ostvarljivi.

Nakon prigodnih obraćanja rektora prof. Ivana Pavića i ministra prof. Dragana Primorca preselili smo se u dvorište. Nazočnima je rektor pročitao tekst dokumenta koji je umetnut u metalnu kapsulu nakon čega je kapsula položena u temelje iskopa nove zgrade a nadbiskup splitsko-makarski, dr. Marin Barišić, održao je kratki prigodni govor i blagoslovio gradilište. Goste smo počastili i osvježili u hladu ispred glavnog ulaza, a radnici Lavčevića (izvođača radova) nastavili su posao iskopa temelja.

Za kraj donosim nekoliko riječi našeg dekana o planovima izgradnje u bliskoj budućnosti: »Osim ovih dviju zgrada za koje smo kamen temeljac danas položili, za novoosnovani studij Stomatologije dobili smo zgradu Starog rodilišta i 10 milijuna za uređenje. Također, dobit ćemo 500 kvadrata u Sveučilišnom kampusu i time će dogodine biti konačno dovršena gradnja fakulteta. Cilj nam je splitski Medicinski fakultet svrstati među 500 najboljih svjetskih fakulteta i napredujemo prema tom cilju. Osim što smo bogatiji za vrsni centar, moći ćemo već dogodine upisati 100 studenata, umjesto dosadašnjih 75, a našim djelatnicima u radu će se priključiti brojni znanstvenici povratnici.«

S osobitim zadovoljstvom pratimo radove i radujemo se novim suvremenim prostorima u kojima ćemo se i mi i studenti još bolje osjećati i uspješnije raditi.

Prof. dr. sc. Ivica Grković

Da se naši profesori ne bi živcirali zbog problema s parkiranjem, oko fakulteta niz ploča označuje mjesta rezervirana za limene ljubimce pojedinih katedri. Početak građevinskih radova na fakultetskim objektima B i C narušio je ovu parkirališnu idilu kolegama s Katedre za anatomiju. Možda nemaju više gdje parkirati, ali gle - imaju gomilu dasaka koje bi se zgodno mogle uporabiti za izgradnju privremene garaže za sljedećih godinu-dvije. Predlažemo i prigodni naziv za anatomsku garažu: Objekt D.

Nova lica

Dalibora Rako i Lana Bošnjak

U prizemlju zgrade Temeljnih medicinskih znanosti odnedavno možete vidjeti dva nova administrativna lica: Lana Bošnjak počela je u rujnu raditi za fakultetski Ured za znanost, a Dalibora Rako je početkom kolovoza umjesto na godišnji odmor došla k nama raditi kao voditeljica ureda Hrvatskog centra za globalno zdravlje. Njih dvije odabrane su u konkurenciji od tridesetak kandidata rigoroznom procedurom izbora novih djelatnika koja je uz psihološko testiranje i razgovor na hrvatskom i engleskom jeziku uključivala i testiranje poznavanja stranih jezika, poslovne komunikacije i rada na računalu.

Lana Bošnjak je diplomirani inženjer biologije. Diplomirala je 2005. na Odjelu za studij mora i pomorstva Sveučilišta u Splitu s prosječnom ocjena 4,38. Nakon fakulteta radila je kao stručni suradnik na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih djelatnosti i kineziologije Sveučilišta u Splitu, gdje je obavljala administrativne i organizacijske poslove u Uredu za transfer tehnologije te na Tempus projektima koje je vodio prof. dr. sc. Mile Dželalija. Dodatno administrativno i radno iskustvo stekla je u proteklih godinu dana radeći u sveučilišnom Uredu za znanost. Lana je sudjelovala u nizu radionica na temu intelektualnog vlasništva i međunarodnih projekata što je čini vrlo kvalificiranom za rad u našem Uredu za znanost. Lana govori engleski, talijanski i njemački jezik, a komunikativnost i timski rad razvijala je volontiranjem u splitskoj udruzi Most, koja se bavi prevencijom rizičnog ponašanja mladih. Slobodne vikende Lana provodi uživajući u Rogoznici.

Dalibora Rako je profesorica engleskoga i talijanskog jezika. Diplomirala je 2004. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu s prosječnom ocjena 4.00. Školovanje je nastavila 2006. na Ekonomskom fakultetu u Splitu, gdje je upisala Poslijediplomski specijalistički studij Poslovne ekonomija i dosadašnji prosjek ocjena joj je 4,90. Prije zaposlenja na Medicinskom fakultetu u Splitu Dalibora je radila u organizaciji međunarodnih ispita za British Council, vodila je tečajeve stranih jezika, bila turistički informator na inozemnim sajmovima Hrvatske turističke zajednice, predavala engleski jezik u Zdravstvenoj školi u Splitu te radila u hotelu Park u Splitu u odjelima za odnose s javnošću i prodaju. Osim engleskoga i talijanskog, Dalibora govori i francuski jezik. U slobodno vrijeme Dalibora redovito posjećuje Hrvatsko narodno kazalište u Splitu, a ne promiču joj ni druge splitske kulturno-umjetničke manifestacije.

Lani i Dalibori želimo uspjeh u radu na Medicinskom fakultetu u Splitu i nadamo se da ćemo s ovakvim izvrsnim administrativnim pojačanjima postati još bolji fakultet.

Livia Puljak, dr. med.

ZAŠTITA NA RADU

Periodični pregled

Izradom II. revizije procjene opasnosti definirana su radna mjesta s povećanom opasnosti / posebnim uvjetima, tako da će zaposlenici na tim radnim mjestima morati uz klasičan sistematski pregled obaviti i periodični pregled, što znači da će se uz standardan sistematski pregled obaviti i ciljani pregled sukladno radnom mjestu i opasnosti koja prijete na istome.

Sistematski pregled

Popis i dinamika odlazaka zaposlenika Medicinskog fakulteta u Splitu na preglede bit će oglašena na našoj web stranici i oglasnim pločama, a nakon sjednice Odbora za zaštitu na radu, koja se održava 15. listopada 2008. godine, sve sukladno parametrima iz II. revizije procjene opasnosti te dobi zaposlenika.

Zbrinjavanje opasnog otpada

Sukladno odredbama Zakona o otpadu (NN 151/03) te Zakona o zaštiti na radu (NN 59/96, 94/96, 114/03), Medicinski fakultet u Splitu ugovorio je zbrinjavanje opasnog otpada i to s tvrtkom Ecooperativa d.o.o. – podružnica Split, Kroz Smrdečec 19, 21000 Split, koja će po ugovoru preuzimati i zbrinjavati opasan otpad, i to: infektivni otpad, laboratorijske kemikalije, lijekove, citostatike, citotoksine te tiskarske tonere, dok se patološki otpad zbrinjava na već ustaljen način.

Informacije o preuzimanje opasnog otpada od strane Ecooperative bit će oglašavane na oglasnoj ploči pokraj lifta u zgradi MF-a ili putem telefona (Služba za opće i pravne poslove, 557834).

Hrvoje Slipčević, dipl. iur.

Voditelj odsjeka za zaštitu na radu

O radu dekanske konferencije medicinskih fakulteta u Republici Hrvatskoj tijekom protekle godine

Tijekom protekle godine pod predsjedanjem prof. dr. sc. Stipana Jankovića održano je ukupno pet sjednica DKMF-a na kojima je raspravljena najvažnija zajednička problematika četiriju medicinskih fakulteta u našoj zemlji te su doneseni važni zaključci za razrješavanje u sljedećem razdoblju. U proteklom periodu izvršena je cjelovita »inventura« pitanja od zajedničkog interesa za sve fakultete, kao i prijedlog rješenja. Sva pitanja od zajedničkog interesa koja je bilo moguće riješiti, riješena su, osim onih za koje je potrebna izravna pomoć Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa te Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi RH po prijedlozima Dekanske konferencije. Najvažnije zajedničko pitanje koje je do sada riješeno je svečano usvajanje Kataloga znanja i knjižice Kliničkih vještina u Splitu (uz proslavu dana našeg fakulteta) 25. ožujka 2008. godine. Pred samim je rješenjem i drugo zajedničko vrlo važno pitanje: usvajanje prijedloga Plana i programa specijalizacija i subspecijalizacija u Republici Hrvatskoj.

Važna pitanja koja su ostala još uvijek neriješena i moguće ih je riješiti jedino uz pomoć dvaju resornih ministarstava RH i Hrvatskog sabora na prijedlog Dekanske konferencije su sljedeća (u krajnje reduciranom obliku):

1.] Kumulativni radni odnosi nastavnika zaposlenih u nastavnim bazama i na medicinskim fakultetima u RH i obrnuto.

Nakon rasprave koja se odvijala u duhu prihvaćenih stavova na II. redovitoj sjednici DKMF-a u Splitu 25. 3. 2008. godine, uz uvažavanje trenutnih razlika i specifičnosti pojedinih fakulteta (Rijeka i Split imaju gotovo identična rješenja, potvrđena sudskom praksom, Zagreb i Osijek drukčija) u svrhu primjerenog i zakonitog rješenja donesen je sljedeći zaključak:

Dekani predlažu da se radni odnosi znanstveno-nastavnog osoblja u kumulativnom radnom odnosu s fakultetima, odnosno nastavnim bazama, riješe na način da se njihovo radno vrijeme upisuje u radnu knjižicu u obje institucije u kojima rade (nastavna baza fakulteta i fakultet), s tim da 6 sati rada u iznosu plaće vrijedi 100% mjesečne plaće institucije, a preostala 2 sata rada (do ukupno maksimalno zakonski dopuštenih 8 sati dnevno) vrijede do 50% mjesečne plaće, ovisno o položaju znanstveno-nastavnog djelatnika u koj

instituciji (npr. asistent/viši asistent, docent/profesor, pročelnik katedre, voditelj predmeta, itd.). Sa stručnim službama MZOŠ-a i MZSS-a u suradnji s tajnicima medicinskih fakulteta treba napisati prijedlog odgovarajućih zakonskih odrednica koje bi usvojio Sabor Republike Hrvatske. Alternativni prijedlog (brže rješenje!) mogućeg rješenja ovog pitanja je njegovo rješenje putem Aneksa kolektivnog ugovora Sindikata za znanost i visoko obrazovanje (Vilim Ribić, prof.dr. sc. Dražen Vikić-Topić i prof. dr. sc. Jadranka Mustajbegović). Problem rada djelatnika u kumulativnom radnom odnosu je višeznačan, a po prirodi stvari »smješten« je u oba ministarstva: MZOŠ i MZSS. Zato je i potreban zajednički pristup rješavanju ovog problema (koji nije samo u domeni radno -pravnog zakonodavstva već i šire!) kroz stručne službe obaju nadležnih ministarstava i stručne službe medicinskih fakulteta u RH. Konkretno je dogovoreno da se tijekom kolovoza 2008. godine *utvrdi točan broj znanstveno - nastavnih djelatnika u statusu kumulativnoga radnog odnosa na našim fakultetima (uljučujući i Stomatološki fakultet)*

te izvrše ostale pripreme za zajednički sastanak dvaju ministara (mr.sc. dr. Darko Milinović i prof. dr. sc. Dragan Primorac), dekana medicinskih fakulteta i dekana Stomatološkog fakulteta u Zagrebu. Zajednički sastanak trebao bi se održati (ne samo za ovu već i ostale »zajedničke« točke dnevnog reda) *do kraja trećeg tjedna rujna 2008.* godine ovisno o slobodnim terminima dvojice ministara.

Nadalje, dekani predlažu i mole ministre zdravstva i socijalne skrbi te znanosti, obrazovanja i športa RH da zajednički s ministrom financija pokušaju regulirati *plaćanje »kumulativaca« iz jednog izvora* (odnosno ministarstva) - poželjno je plaćanje na mjestu (instituciji: fakultetu ili nastavnoj bazi) gdje je deponirana radna knjižica djelatnika. Na taj bi način znanstveno-nastavni djelatnici popravili svoj financijski status jer ne bi bili u obvezi na kraju godine prijavljivati porez za dobitke od nesamostalnog rada koji im prema sadašnjim zakonskim odrednicama nameće poreznu stopu od 45% (nakon što je već prethodno plaća oporezovana u obje institucije te umanjena za doprinose prireza!). Ovaj prijedlog podržali su dekani medicinskih fakulteta u Rijeci, Splitu i Osijeku, dok zagrebački Medicinski fakultet nema ništa protiv takvog rješenja, ali njima za sada ne odgovara zbog mogućeg povećanja »administriranja« kod isplate osobnih dohodaka djelatnika. U arhivi Dekanske konferencije i Medicinskog fakulteta u Splitu mišljenje je ovlaštenog revizora o *lošim sadašnjim rješenjima kumulativnog radnog odnosa na Medicinskom fakultetu u Splitu, odnosno svim medicinskim fakultetima u RH.*

2.] Izrada Prijedloga pravilnika o specijalističkom i subspecijalističkom usavršavanju doktora medicine i doktora dentalne medicine.

Kako je već u Narodnim novinama objavljen program specijalizacija koji će vrijediti već od 1.1. 2009. godine, to je potrebno ubrzati rad na donošenju Pravilnika o specijalizacijama. Dekani ministrima predlažu sljedeće *zaključke*:

- potrebna je dozvola ministra zdravstva i socijalne skrbi za određivanje trajanja specijalizacije (broj godina) za pojedine specijalizacije za koje prijedlozi Stručnih povjerenstava (koji su izradili ili rade na izradi Pravilnika o specijalizacijama) odudaraju od smjernica UEMSA
- problem predstavlja i zajednički dogovor i odluka glede specijalizacija koje su ranije postojale i novih specijalizacija koje su uvedene te ih treba priznati/prihvatiti odlukom MZSS-a.

Ministar mr.sc. dr. D. Milinović dao je podršku dosadašnjem radu Povjerenstva i predsjednici središnjeg Povjerenstva za koordinaciju izrade prijedloga i planova liječničkih specijalizacija prof. dr. sc. N. Čikeš te konkretne prijedloge za pojedina otvorena pitanja, a za ostala otvorena pitanja uputio na nastavak rada Povjerenstva te konzultacije sa stručnim službama Ministarstva, a potom i dostavu sveukupnih materijala MZSS-u radi konačne analize i donošenja odluka iz nadležnosti ministra.

- *dekani predlažu* da se zgotovljeni/cjeloviti programi trebaju objaviti u Aneksu Pravilnika o specijalizacijama (koje su izradila Stručna povjerenstva pod koordinacijom prof. dr. N. Čikeš, zajedno s predsjednikom HLZ-a, HLK-a i državnim tajnikom MZSS-a).
Rok: što prije, po mogućnosti odmah, a odluku ministra mr.sc. dr. D. Milinovića dostaviti prof. dr. sc. N. Čikeš, predsjednici središnjeg Povjerenstva za izradu prijedloga Pravilnika o specijalizacijama.

3.] Prijedlog donošenja uvjeta za dodjelu naziva klinika, kliničkih bolnica i kliničkih bolničkih centara (ev. sveučilišnih bolnica).

Dekani su mišljenja kako je vrijeme (približavanje datuma pristupa Hrvatske EU) za donošenje novih (strožijih, zahtjevnijih) uvjeta za dodjelu naziva klinika, kliničkih bolnica i kliničkih bolničkih centara u RH, te kako bi cijeli postupak trebali koordinirati mjesno »nadležni« medicinski fakulteti prema kriterijima donesenim na Dekanskoj konferenciji i usklađeni sa stavovima Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske.

Ministar mr. sc. dr. D. Milinović i njegovi suradnici informirani su kako sadašnji Pravilnik, koji regulira ovu tematiku, nije u skladu sa Zakonom pa je dogovoreno da se tijekom rujna 2008. godine zatraži od svih ravnatelja KB-a i KBC-a da dostave medicinskim fakultetima (na njihov upit prema važećim zakonskim odrednicama, Zakon o ZZ-i i Pravilnik o dodjeli statusa klinika iz 2003. god.- izmjene i dopune iz 2007. godine) podatke o ispunjavanju uvjeta za status Klinike/Zavoda, KB-a i KBC-a. Podatke o ispunjavanju statusa klinika KB-i i KBC-i trebaju dostaviti nadležnom fakultetskom vijeću (tj. medicinskog fakulteta u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku). Sam ministar je zamoljen da se *vrate zakonske odredbe* koje su postojale prije unošenja izmjena u Zakon iz 2003. godine (jer se sadašnjim zakonom zaobilaze fakulteti!). Naime, u prethodnim zakonskim odrednicama (NN 119/03 i 11/04), članak 8. navodi kako su »kliničke ustanove dužne jednom godišnje podnijeti pisano izvješće nadležnom stručnom vijeću visokog učilišta o pedagoškim, stručnim i znanstvenim uvjetima za izvođenje dodiplomske i poslijediplomske nastave... Stručno vijeće visokog učilišta je obvezno izvijestiti Ministarstvo zdravstva koje kliničke ustanove nisu podnijele pisano izvješće do 31. prosinca tekuće godine.«

Inače, za izradu novoga prijedloga Uvjeta za klinike zadužen je akademik prof. dr. sc. Ž. Rainer, ravnatelj KBC-a Zagreb.

4.] Status pretklinike i suradnja klinike i pretklinike (cilj je poboljšanje statusa "pretkliničara" - od znanstvenih novaka do redovitih profesora zbog sve većeg nedostatka znanstveno-nastavnih kadrova u pretklinici medicinskih fakulteta).

Dekani su jednoglasno prihvatili prijedlog prof. dr. sc. Zorana Đogaša s Medicinskog fakulteta u Splitu glede rješavanja ovoga značajnog problema svih medicinskih fakulteta. Prijedlog predviđa problem riješiti promjenom kolektivnog ugovora - prepisati uvjete iz kolektivnog ugovora za kliničare (zdravstvo) i u startu izjednačiti kliničare i pretkliničare (po zahtjevu MZOŠ-a), uz odgovarajuću doradu i podršku Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi RH. Jedno od mogućih rješenja je da se pretkliničarima prizna u *okviru sustava zdravstva* pretklinička specijalizacija (anatomija, histologija, fiziologija, itd.) i to prema posebnim uvjetima (npr. doktorat iz tog područja, određene godine rada provedene u toj grani, rad u nastavi, itd.) koje je potrebno dodatno detaljnije razraditi. Bez ulaska u sustav zdravstva ovaj problem nije moguće valjano riješiti. Na tragu »dobrih rješenja« ovog problema je i mišljenje Izvršnog odbora Hrvatskog društva anatoma, histologa i embriologa održanog u Rijeci 19. 5. 2008. godine (*zapisnik u arhivi Dekanske konferencije!*).

Naime, pretkliničarima se mora osigurati kumulativni radni odnos kao i kliničarima, čime oni ulaze u sustav zdravstva i izjednačavaju se u svemu s kliničarima. Status pretkliničara na našim medicinskim

fakultetima mora se riješiti vrlo brzo i kvalitetno, inače je u opasnosti cijeli sustav medicinske izobrazbe (bez kvalitetne pretklinike nema niti kvalitetnih medicinskih fakulteta!).

5.] Rješavanje problematike edukacije studenata kolegija Obiteljska medicina na našim medicinskim fakultetima.

Dekani su jednoglasno prihvatili prijedlog rješenja kako su ga predložili članovi katedri obiteljske medicine četiriju medicinskih fakulteta u RH na međukatedarskoj sjednici u Zagrebu (inače, prijedlog je najbliži trenutačnim rješenjima katedre za obiteljsku medicinu MF-a u Zagrebu). U osnovi prijedlog rješenja je kumulativni radni odnos koji se zasniva s fakultetom za pola radnog vremena (detaljni prijedlog rješenja u arhivi Dekanske konferencije).

6.] Rad znanstveno-nastavnog i suradničkog osoblja medicinskih fakulteta na Medicinskom fakultetu u Mostaru.

Dekani medicinskih fakulteta su jednoglasni u ocjeni da je u nacionalnom interesu važno nastaviti znanstveno-nastavnu suradnju s Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Mostaru. Pritom su svjesni različitog stupnja radnog opterećenja pojedinih medicinskih fakulteta, što bi trebalo na odgovarajući način vrednovati (inače, među njima najviše je izraženo opterećenje po nastavniku Medicinskog fakulteta u Splitu). Pitanja koja su još uvijek neriješena i nisu u skladu s radnim zakonodavstvom Republike Hrvatske, a zadiru u nadležnost obaju ministarstava RH, MZOŠ-a i MZSS-a su sljedeća:

- pitanje potrebne dozvole za rad u drugoj državi
- pitanje osiguranja znanstveno-nastavnog osoblja koji po odluci svojih dekana rade na MF-u u Mostaru
- za neke fakultete problem je i duža odsutnost s poslova na matičnom fakultetu, a za nastavnike kliničkih predmeta još i za nastavne baze (KBC-a): djelatnici rade za vlastiti honorar uz redovitu plaću na fakultetu i u nastavnoj bazi iz kojih su za to vrijeme odsutni
- pitanje evidencije tog rada u drugoj državi
- postojanje međudržavnog ugovora o zabrani dvostrukog oporezivanja
- fakulteti ne obračunavaju propisane doprinose i osiguranja
- plaćanje poreza na dohodak, itd. (u arhivi MF- a u Splitu mišljenje ovlaštenog revizora o upitnim sadašnjim rješenjima rada znanstveno - nastavnog osoblja na Medicinskom fakultetu u Mostaru).

7.] Dogovor o cijeni i načinu plaćanja Kataloga znanja i Knjižice kliničkih vještina za studente medicinskih fakulteta, katedre i nastavnike.

Dekani su jednoglasno predložili da se po jedan primjerak Kataloga znanja i Knjižice kliničkih vještina kupi po cijeni od 55 KN i dostavi svakoj katedri na MF-ovima, a ostali primjerci (za nastavnike, npr.) prema slobodnoj volji, procjeni i mogućnostima svakog fakulteta. Knjižicu kliničkih vještina treba besplatno osigurati svaki fakultet za svoje studente pri upisu akademske godine. Osim toga, radi lakše dostupnosti cjelokupni tekst Kataloga znanja i Knjižice kliničkih vještina fakulteti trebaju do 30. rujna 2008. godine staviti na svoje službene WEB stranice.

8.] Rješavanje problema nedostatka leševa za kolegij Anatomije na medicinskim fakultetima.

Dekani su jednoglasni u ocjeni težine problema, a što se tiče njegova rješavanja, smatraju da je potrebno izvršiti određene izmjene i dopune Zakona o zdravstvenoj zaštiti koje bi olakšale nabavku leševa za studij anatomije. Tu se u načelu prihvaća prijedlog koji je izradio prof. dr. I. Grković s Medicinskog fakulteta u Splitu (u arhivi Dekanske konferencije i MF-a u Splitu).

9.] Aktualni nedostatak liječnika u Republici Hrvatskoj - prijedlog ministra mr.sc. dr. D. Milinovića za skraćivanje studija medicine.

Ministar D. Milinović je mišljenja kako bi s obzirom na vrlo izraženi nedostatak liječnika u našoj zemlji trebalo izraditi kvalitetan prijedlog za skraćivanje studija medicine (što bi povećalo i zanimanje za ovaj studij, koje je posljednjih godina znatno smanjeno), možebitno na način da se šesta godina studija »pretvori«, odnosno računa kao godina obvezatnoga liječničkog staža. Sve to uz obvezatno zadržavanje dostignute razine kvalitete obrazovanja naših studenata medicine. Raspravljalo se o nekoliko prijedloga, s mogućim »bržim« i »sporijim« rezultatima. Nakon rasprave dekana, ministra i njegovih suradnika, većina se složila s prijedlogom da se tijekom kolovoza izradi prijedlog modela po kojem bi se ustrojila nastava šeste godine liječničkim stažom. Za sada je najizglednije rješenje koje predlaže MF u Splitu (prof. dr. sc. Z. Đogaš), po kojem bi se na šestoj godini studija nastava organizirala u obliku tzv. dijagnostičkih i terapijskih modula, a njom bi već bila obuhvaćena generacija studenata koji studiraju po Bolonjskom planu i programu (ovogodišnja četvrta godina studija medicine). Prijedlog će detaljnije prirediti tijekom kolovoza MF u Splitu, odnosno prof. dr. sc. Z. Đogaš i dostaviti na zajedničku sjednicu ministara i dekana. Ovim prijedlogom država štedi novac, a medicinski fakulteti postaju atraktivniji za buduće studente te se ubrzava izlazak doktora medicine na tržište rada.

10.] Prijam u članstvo Dekanske konferencije Stomatološkog fakulteta u Zagrebu.

Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu jednoglasno je na prijedlog predsjedatelja prof. dr.sc. Stipana Jankovića primljen u punopravno članstvo Dekanske konferencije medicinskih fakulteta RH te će se na sve sljedeće sjednice DKMF-a pozivati i prof. dr. sc. Dragutin Komar, dekan Stomatološkog fakulteta u Zagrebu.

11.] Dogovoreno je da se zajednička sjednica Dekanske konferencije i ministara (VI. sjednica Dekanske konferencije) održi do 20. rujna 2008. godine nakon dobre pripreme u stručnim službama dvaju ministarstava uz suradnju stručnih službi fakulteta. Ministar prof. dr. sc. D. Primorac već je ranije prihvatio okvirni prijedlog tema i mogući termin održavanja zajedničke sjednice u Zagrebu, dok se mogući termin zajedničkog sastanka još očekuje od ministra mr. sc. D. Milinovića.

Zapisnik s dosadašnjih sjednica (zajedno s prilogima) Kabinetima ministara Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi te Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, kao i dekanima medicinskih i Stomatološkog fakulteta u Zagrebu, dostavljen je početkom kolovoza 2008. godine.

*Prof. dr.sc. Stipan Janković,
dekan Medicinskog fakulteta u Splitu i predsjedatelj Dekanske konferencije medicinskih fakulteta u Republici Hrvatskoj*

SIGNA VITAE

Znanstveni časopis SIGNA VITAE: uređen u Splitu, uspješan i dostupan

Prvi broj časopisa SIGNA VITAE, posvećenog intenzivnoj i urgentnoj medicini, objavljen je u listopadu 2006. Ovim se područjem bavi velik broj različitih specijalista: anesteziolozi, internisti, pedijatri, infektolozi, kirurzi i ostali, pa su stoga objavljeni članci zanimljivi širokom krugu čitatelja. SIGNA VITAE objavljuje članke na engleskom jeziku i namijenjen je svjetskoj znanstvenoj i stručnoj zajednici. Časopis uređuje ugledni međunarodni odbor, što postupku recenzije i prihvaćanja članaka daje ozbiljnost i pouzdanost. Zanimljivo je da je troje članova uredničkog odbora, kao i glavni urednik, iz Splita, pa je časopis snažno vezan uz Medicinski fakultet u Splitu.

U časopisu se objavljuju sve vrste članaka. Do danas su objavljena četiri redovita broja i dva dodatna broja u kojima je objavljeno ukupno 28 preglednih članaka, 10 izvornih članaka te 9 kratkih prikaza i prikaza bolesnika. Najveći broj članaka objavili su autori iz SAD-a, a osim njih članke su dosad objavili i autori iz Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Italije, Grčke, Izraela, Austrije i Japana.

Posebnost časopisa SIGNA VITAE njegovo je internetsko izdanje. Štoviše, na internetskoj stranici časopisa omogućen je slobodan pristup svim člancima u formatu PDF. Slobodan pristup člancima povećava međunarodnu vidljivost SIGNA VITAE pa je dosad zabilježeno oko 117.000 pristupa na mrežne stranice časopisa.

Iako je kratko na znanstvenoj izdavačkoj sceni, SIGNA VITAE je već uključen u nekoliko svjetskih baza podataka. Najvažnija od njih je Science Citation Index Expanded (SCI Expanded). Prema Pravilniku za izbor u znanstvena zvanja Nacionalnog vijeća za znanost, za izbor u znanstvena zvanja vrednuju se radovi objavljeni u časopisima koji su zastupljeni u Current Contents i SCI. Radovi objavljeni u SCI opet se podjednako boduju za izbor u nastavna zvanja medicinskih fakulteta u Hrvatskoj. Uvrštenost časopisa u bazu podataka Chemical

Abstracts također označava indeksiranost časopisa. Dakle, objavljivanje radova u časopisu SIGNA VITAE korisno je za znanstveno i nastavno napredovanje autora tih članaka.

Sve navedene činjenice snažan su poticaj svim autorima da upute svoje dobre rukopise za moguće objavljivanje u časopisu SIGNA VITAE. Na mrežnoj stranici časopisa (www.signavitae.com) nalaze se, osim članaka, i upute za autore pa pozivam sve zainteresirane kolegice i kolege da posjete stranicu, pročitaju članke, pošalju svoje radove u časopis te na taj način aktivno promoviraju SIGNA VITAE među svojim suradnicima u svijetu.

Doc. dr. sc. Julije Meštrović

Glavni urednik SIGNA VITAE | www.signavitae.com

Veliki uspjeh Katedre za mikrobiologiju na 8. hrvatskom kongresu kliničke mikrobiologije

Katedra za medicinsku mikrobiologiju i parazitologiju našeg fakulteta polučila je veliki uspjeh osvajanjem prvoga mjesta u kategoriji postera u vrlo jakoj konkurenciji od ukupno četrdesetak postera na 8. hrvatskom kongresu kliničke mikrobiologije s međunarodnim sudjelovanjem. Kongres se održao u Zagrebu od 25.-28. svibnja ove godine. Poster pod naslovom Učestalost i antibiotska rezistencija sojeva *Proteus mirabilis* koji luče β -laktamaze proširenog spektra (ESBL) u KBC Split izradila je ekipa autora u sastavu: doc. Marija Tonkić, mag. mikrobiologije Bojana Mohar, dr. Katarina Šiško-Kraljević, dr. Ivana Goić-Barišić i dr. Anita Novak na čelu s pročelnicom katedre prof. Volgom Punda-Polić. U laboratoriju

katedre u tijeku su molekularna istraživanja koja bi trebala rasvijetliti genetsku pozadinu rezistencije vrste *Proteus mirabilis* na β -laktamske antibiotike, što će predstavljati vrlo vrijedan doprinos razumijevanju epidemiologije i načela adekvatne terapije bolničkih infekcija uzrokovanih ovom enterobakterijom.

Potrebno je istaknuti da je Bojana Mohar, mag. mikrobiologije, od početka ove godine novo, vrijedno pojačanje na našoj katedri. Radi kao novakinja na znanstvenom projektu prof. dr. sc. V. Punda-Polić pod naslovom Patogeni koje prenose člankonošci u južnoj Hrvatskoj.

Doc. dr. sc. Marija Tonkić, dr. med.

25. godišnjica Laboratorija za humanu genetiku Klinike za dječje bolesti KBC-a Split

Laboratorij za humanu genetiku, Odsjek za medicinsku genetiku Kliničkog odjela dječje hematologije, onkologije, imunologije i genetike Klinike za dječje bolesti, KBC-a Split

Prije četvrt stoljeća osnovan je Laboratorij za humanu genetiku Odsjeka za medicinsku genetiku Kliničkog odjela dječje hematologije, imunologije i genetike Klinike za dječje bolesti KBC-a Split Medicinskog fakulteta u Splitu

Godine 1983. prof. dr. sc. Livio Balarin, pedijatar i dugogodišnji predstojnik Klinike za dječje bolesti KBC-a Split osnovao je citogenetski laboratorij. Laboratorij je smješten na poliklinici Klinike za dječje bolesti, gdje se i sada nalazi, a tada se sastojao od jedne prostorije s vrlo jednostavnom aparaturom. U laboratoriju je radila jedna jedina laborantica, Dragica Ivko-Banovac, koja je nakon položenog ispita pred prof. Ljiljanom Zergollern Čupak u Zavodu za medicinsku genetiku Klinike za dječje bolesti KBC-a Rebro u Zagrebu započela s citogenetskom analizom kromosoma iz periferne krvi u Splitu. Prema podacima iz arhive 12. 12. 1983. g. napravljen je prvi kariogram.

Tri godine poslije osnutka prim. doc. dr. sc. Vida Čulić, pedijatar subspecialist medicinske genetike započinje s genetskim savjetovanjem. Od 2003. postoji Odsjek za medicinsku genetiku kao dio Kliničkog odjela dječje hematologije, onkologije, imunologije i genetike. Odsjek sadrži jednu bolesničku sobu i još jednog pedijatra (dr. Bernarda Lozić). Drugi dio odsjeka je laboratorij za prenatalnu, postnatalnu i tumorsku citogenetiku (periferna krv, koštana srž, plodova voda i pobačeni plodovi, koža i tumorsko tkivo). Treći dio čine ambulante: genetsko savjetovanje, ambulanta za medicinsku genetiku i ambulanta za sindrom Down - prva i jedina takva ambulanta u Hrvatskoj.

Broj analiziranih uzoraka periferne krvi povećao se s 20 na 400 godišnje. Tumorsku citogenetiku uvodimo 1990., prvo za pedijatrijske bolesnike, a od 1992. i za internističke. Analiza kromosoma iz koštane srži služi hematolozima naše županije, ali i bolesnicima pridruženih županija za dijagnostiku i praćenje leukemija i limfoma. To omogućava hematolozima (pedijatrijskim i internističkim) iz naše regije da bolesnike liječe u Splitu. Osnivanjem udruga Sanus i Udruge leukemije i limfoma u Splitu ojačala se služba kako hematologije tako i genetike. Upošljavanjem biologa (Tea Oreško) i laboranata (Ljubica Botić, Gorana Kezić i Dijana Milanović) realiziraju se razni projekti za bolesnike u Splitsko-dalmatinskoj i drugim pripadajućim županijama, a s novim kadrovima bit će moguće realizirati i transplantaciju koštane srži i organa.

Od 1991. laboratorij je na raspolaganju studentima Sveučilišta u Splitu, prvenstveno Medicinskog fakulteta u Splitu za predmete biologije, pedijatrije, patologije, stručnim studijima, ali i drugim fakultetima i višim školama splitskog Sveučilišta.

10. srpnja 2007. započele su redovite analize plodovih voda za trudnice s našeg područja. Tijekom ove prve jubilarne godine analizirano je 167 uzoraka plodovih voda i 20 pobačenih plodova. Prenatalnu dijagnostiku razvili smo u suradnji s Klinikom za ženske bolesti i porode, a za realizaciju i uređenje Laboratorija sredstva je donirao grad Split, Županija, pojedinci, tvrtke, Udruga leukemije i limfomi, Udruga "21" za sindrom Down, »Sano« udruga djece i roditelja liječenih od malignih bolesti, Pedijatrijska škola, a projekt uređenja podržan je od strane Ministarstva zdravstva i sadašnjeg ravnatelja KBC-a Split. Dana 21. ožujka 2007. povodom svjetskog dana sindroma Down pod geslom »slavimo različitost« svečano je otvoren novouređen i opremljen Laboratorij za humanu genetiku.

Konferencija za tisak Prvog hrvatskog simpozija o sindromu Down u Splitu 2004. god.

Djeca sa sindromom Down u prostorijama Udruga 21 za sindrom Down Split

Dugogodišnji rad donio je i priznanje iz inozemstva: Eurogentest je Laboratorij za humanu genetiku Klinike za dječje bolesti KBC-a Split Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu stavio na listu europskih citogenetskih laboratorija.

Tijekom 2008. god. Odsjek za medicinsku (kliničku) genetiku na Katedri za pedijatriju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu organizirao je tri online tečaja iz European School of Genetic Medicine, Bolonja, Italija:

- 1) SAFE Practical Workshop on Non Invasive Prenatal Diagnosis »V.A.McKusick & G. Levi EuroMediterranean Center for Genetics & Medicine«, Bolonja, Italija, 24.-25. veljače 2008.
- 2) European Genetics Foundation's 21st Course in Medical Genetics, Bertinoro, Italija, 4.-10. svibnja 2008.
- 3) 2nd Course in Clinical Dismorphology, Bertinoro di Romagna, Italija, 11.-14. svibnja 2008.

Predavači na ovim tečajevima vrhunski su stručnjaci iz svojih područja, koji redovito predaju na ovoj europskoj školi, a mi smo ih preko interneta vidjeli i slušali, npr. prof. Victor A. McKusick (Baltimore), prof. Albert Schinzel (Zurich). Iz prvog tečaja naučili smo mogućnosti razvoja neinvazivnih metoda u prenatalnoj dijagnozi. Posjetitelji su bili uglavnom ginekolozi iz cijele regije, ali i gosti iz Rijeke i zagrebačkoga citogenetskog laboratorija Klinike za dječje bolesti.

Druga dva tečaja bila su iz područja kliničke genetike te su slušatelji bili pedijatri, specijalizanti i studenti.

Nadamo se da će mladi studenti medicine prepoznati značaj kliničke (medicinske) genetike u 21. stoljeću te da će se rado uhvatiti u koštac bolesnika s nasljednim bolestima, za koje već imamo neke načine liječenja, ali za čije kliničko praćenje treba mnogo strpljenja i truda.

Prim. doc. dr. sc. Vida Čulić

Neuroznanstveno pojačanje u Splitu: profesor Vedran Deletis

U siječnju 2006. godine prof. dr. Vedran Deletis, neurolog i klinički neurofiziolog, predstavljen je kao trinaesti znanstvenik koji je odgovorio na poziv ministra Dragana Primorca i odlučio se vratiti u Hrvatsku, »u najljepši grad na svitu«, Split.

Za početak, prof. Deletis, možete li ukratko opisati Vaš profesionalni i životni put?

Moj profesionalni put bio je dosta buran. Većinu profesionalne

karijere proveo sam u SAD-u, gdje sam radio u četiri velika medicinska centra: Baylor College of Medicine, New York University Medical Center, Beth Israel Medical Center, i na kraju u St Luke's-Roosevelt Hospital. Na kraju sam se mislio smiriti na Medicinskom fakultetu u Splitu (MFS) i Kliničkom bolničkom centru Firule (KBC Firule), što ipak neće biti smiraj nego novi izazov i započinjanje razvoja primijenjene neuroznanosti.

Kako biste jednostavno opisali čime se bavite?

Ja sam po bazičnoj edukaciji neuropsihijatar. No tijekom profesionalne karijere bavio sam se raznim aspektima neuroznanosti. Od kliničke neurologije, neurofiziologije i na kraju do intraoperacijske neurofiziologije (ION). Tu zadnju granu aplikativne neuroznanosti namjeravam razviti u KBC-u Firule, a humanu eksperimentalnu neurofiziologiju (HEN) na MFS. ION se bavi sprječavanjem i dokumentacijom intraoperacijski izazvanih neuroloških oštećenja. Mnoge operacije na mozgu i kralježničkoj moždini su u mnogim svjetskim centrima nezamislive bez njezine pomoći. Sada kada sam se vratio, toplo se nadam da ću uz pomoć ravnatelja KBC-a Firule i dekana MFS uspjeti tu za sada nepostojeću disciplinu inaugurirati u Splitu i dovesti je do razine rutinske uporabe.

HEN pruža solidnu osnovu za razvoj i primjenu intraoperacijskih neurofizioloških metodologija dok se dio eksperimentalnog rada može izvesti tijekom operacijskog zahvata (bez ugrožavanja bolesnika) a dio na zdravim ispitanicima u laboratoriju MFS-a. Pozivam studente medicine i mlade liječnike da mi se jave na mobitel 091 754 1385 ukoliko imaju želju i interes uključiti se u ovaj posao.

Možete li nam nešto kazati o Vašim projektima iz područja biomedicinske elektronike u neurofiziologiji?

Postoji nekoliko projekata iz ovoga područja na kojima radim zadnjih deset godina. Jedan je već završen i to je uređaj CROSTIM-2, specijalni električni stimulator mozga kojim se za vrijeme operacijskog zahvata prati svakih nekoliko sekundi stanje dijela živčanog sustava za voljno pokretanje udova i sprječavaju njegova oštećenja za vrijeme kritičnih dijelova operacija mozga i kralježničke moždine. Taj smo projekt završili uz pomoć tvrtke SGM iz Splita i njihovih inženjera Jakše Maroevića i Mladena Popovića. Uređaj je dovršen do komercijalne izvedbe i to je prvi medicinski uređaj hrvatske proizvodnje, što mu i naziv sugerira, koji se plasira u Europu, a za godinu dana i na američko tržište.

Drugi projekt je mnogo zahtjevniji, a to je kompleksni uređaj za praćenje neurofizioloških signala, elektroencefalograma i evociranih potencijala za vrijeme neurokirurških i ortopedskih zahvata, a koji se može koristiti i ambulantno, u svrhu neurofiziološke dijagnostike. Ideja je da nakon završetka uređaja svi veći medicinski centri u Hrvatskoj dobiju uređaj po cijeni koja bi uključivala samo materijal za njegovu izgradnju, što je otprilike oko 5-6 puta manje od sličnih komercijalnih uređaja na tržištu. Na taj bi se način pomoglo Hrvatskoj aplikativnoj neuroznanosti da krene jedan korak naprijed glede neurofiziološke opreme. Uređaj bi trebao biti gotov za dvije, tri godine.

Zasigurno ste imali priliku učiti od velikih neurofiziologa. Tko je najviše utjecao na Vaš rad?

U razvoju moje profesionalne karijere učio sam od mnogih neuroznanstvenika: prof. Milana Dimitrijevića, nobelovca Johna Ecclesa, a posljednjih desetak godina surađujem s prof. Vahe Amassianom, jednim od najstarijih živućih neurofiziologa, koji ima elan tridesetogodišnjaka, a mudrost iskusnog znanstvenika.

Što Vas je motiviralo na povratak i zbog čega ste odabrali Split?

Ja sam emigrirao u SAD prije više od 20 godina, pod pritiskom komunističkog režima. Na svojoj sam koži neprekidno osjećao reperkusije života građanina drugog reda, zbog moje hrvatske nacionalnosti i katoličke pripadnosti. U SAD sam emigrirao sa željom da tamo ne ostanem zauvijek. Uvijek sam imao podsvjesnu misao o povratku, koja se realizirala na poziv kolega Dragana Primorca i Matka Marušića. Split sam izabrao jer su moji roditelji iz Starog Grada na Hvaru, gdje je i moja obiteljska kuća. Jedna od važnih osobnih motivacija su moj unuk i unuka koji žive u Hrvatskoj, kao i jedna od mojih kćerki. No glavna profesionalna motivacija za izabiranje Splita je enormni polet MFS-a, izazov i mogućnosti da se uradi profesionalni uspjeh bez uplitanja u veoma komplicirane međuljudske odnose koji postoje u ostalim medicinskim centrima. Ne kažem da je od njih Split imun, ali su mnogo manje izraženi.

Kakvi su Vam planovi po povratku?

Djelomično sam ih predočio ranije, no imam nekoliko prioriteta:

- 1) osnivanje Laboratorija za humanu eksperimentalnu neurofiziologiju na MFS-u,
- 2) osnivanje servisa za intraoperacijsku neurofiziologiju (monitoring) u KBC-u,
- 3) edukaciju kadra i pomoć u izradi doktorskih dizertacija,
- 4) osnivanje međunarodne škole za ION, koju bih prenio iz New Yorka, a koja je tamo postojala 20 godina i završilo ju je 18 neuroznanstvenika.

U kontekstu zadnjeg plana u Dubrovniku ću od 13.-15. studenog 2009. biti domaćin Drugoga kongresa međunarodnog udruženja za intraoperacijsku neurofiziologiju.

Doznali smo da ste veliki zaljubljenik korizmenih napjeva. Koliko vremena ostaje jednom vrhunskom neurologu i kliničkom neurofiziologu za takve aktivnosti?

To je ljubav iz mlađe dobi, koja me u zreloj dobi još uvijek okupira, a kao i svaka ljubav ona nije racionalna, nego emotivna. Za emocije bismo uvijek trebali imati vremena jer su one dio naše osobnosti i preko njih se iskazujemo, dokazujemo i u njima doživljavamo najdublju katarzu.

Kao plod tih emocija realiziran je CD korizmenih napjeva otoka Hvara »Za Križem« u međunarodnom izdanju, a izvođači korizmenih napjeva Faroski kantaduri iz Starog Grada na Hvaru imali su koncerte po praktično svim zemljama Europe te su u dva navrata gostovali u SAD-u. Spremam se s njima snimiti CD Tri mise i ovjekovječiti još jedan dio toga vrijednog i jedinstvenoga tradicijskoga sakralnog pjevanja.

Cijenjenom profesoru upućujemo riječi dobrodošlice i očekujemo veliki doprinos u razvoju kliničke neurofiziologije na našem fakultetu.

Dobro nam došli!

Razgovarala: dr. sc. Renata Pecotić, dr. med.

Dr. Ivan Skelin vraća se iz Kanade na splitsku Patofiziologiju

Dr. Ivan Skelin

Katedra za patofiziologiju Medicinskog fakulteta u Splitu dobiva pojačanje u vidu dr. Ivana Skelina, kojeg je Glasnik odmah zaskočio s par pitanja.

Ivane, zašto si otišao, zašto se vraćaš, gdje si bio i koliko dugo?

Otišao sam zbog znanstvenog usavršavanja, upoznavanja drugačijeg svijeta, sredine, navika itd. Vraćam se jer mi je želja znanstvenu karijeru nastaviti u Hrvatskoj, odnosno Splitu. Proveo sam tri i pol godine na Montreal Neurological Institute u Kanadi, jednom od mjesta u kojima se događala povijest neuroznanosti, u kojem se uživo srećete s ljudima čije slike vidite u udžbenicima i zbilja je čast dio karijere provesti u takvom okruženju, da ne govorimo o profesionalnoj koristi.

Kako si otišao u inozemstvo?

Kao i mnogi prije mene, u inozemstvo sam otišao po preporuci prof. dr. Matka Marušića, koji je uz mog mentora u Montrealu, prof. dr. Mirka Dikšića, najzaslužniji što sam dobio priliku baviti se znanošću.

Jesi li se bavio znanošću u Hrvatskoj prije odlaska u inozemstvo?

Ne, u kanadski sam laboratorij došao bez ikakvoga praktičnog iskustva u znanosti te razdoblje prilagodbe nije bilo nimalo lagano. Medicinski fakulteti školuju ljude od kojih se prije svega očekuju znanja i vještine potrebne za praktično bavljenje medicinom. Međutim, ako predkliničke predmete tijekom studija medicine ne smatrate nužnim zlom, nego neophodnim temeljem za razumijevanje funkcioniranja živog organizma u zdravlju i bolesti, to vam ipak daje solidan teoretski temelj za ulazak u biomedicinska istraživanja.

Kojim si se područjem znanosti bavio u Kanadi i kakve si rezultate postigao?

Bavio sam se funkcionalnim slikovnim prikazivanjem mozga u štakorskim modelima depresije. Do sada sam objavio četiri znanstvena rada, s tim da je velika većina eksperimentalnog materijala još u fazi obrade podataka i pisanja radova. Za nekoliko mjeseci očekujem obranu doktorske disertacije na zagrebačkom Prirodoslovno-matematičkom fakultetu.

Zašto se vraćaš baš na Katedru za patofiziologiju?

Na Katedri za patofiziologiju bio sam demonstrator prije desetak godina pa je ovo na neki način nastavak te suradnje. Patofiziologija je prilično širok pojam i ostavlja dosta prostora za razvijanje znanstvenih interesa.

Ne želiš ostati isključivo u temeljnoj znanosti?

Za mene je uvijek bila idealna uloga liječnika-znanstvenika, nekog tko je i u znanosti i u kliničkom radu na svom terenu. Prije nego što sam se počeo baviti znanošću, radio sam više od godinu dana kao otočki liječnik, a u toj ulozi možete upoznati sve aspekte robinzonske medicine. Mogu reći da mi je poznat kontrast znanstvene i kliničke perspektive, ali i jedinstvena prilika cjelovitijeg sagledavanja problema koju uloga liječnika-znanstvenika omogućuje.

Kakve pouke i životne mudrosti donosiš iz Kanade?

Ne znam jesu li ove pouke specifične za Kanadu ili znanost na Zapadu, ali ja sam ih barem tamo naučio. Jedna je da je vrijeme jako važan resurs s kojim treba biti racionalan. Druga je da je više od formalnih kvalifikacija i referenci važno koliko ste i kakvog konkretnog posla u stanju napraviti. Tamo se ne možete pravdati na slabu logistiku i o vama govori isključivo vaš mjerljivi učinak.

Kako je raditi u Kanadi?

Radi se jako puno jer je kompetitivnost ogromna. »Publish or perish« ima doslovno značenje.

Jesi li se »nasmrzavao« u Kanadi?

Sad je u Montrealu prva polovica listopada i temperature su poput siječanjskih u Splitu. Snijeg je stalno prisutan od prosinca do travnja. U tih nekoliko mjeseci temperature znaju pasti i do -30°C , ali prosjek je negdje između -10°C i -15°C . Jedan jako slikovit prikaz može se naći na sljedećem linku: <http://www.youtube.com/watch?v=8DWJx31-nUa8>. S druge strane, ljeta su jako vruća.

Što bi preporučio našim studentima koje zanima znanost? Kako početi?

Preporučio bih im da rad u znanosti okuse što ranije. Jedan razlog je taj što će tako najbolje provjeriti privlači li ih znanost zaista, a drugi je taj što je bolje, ako žele postati znanstvenici, da svoju kvotu pogrešaka ispune ranije. Na greškama se uči, a na vlastitima puno bolje nego na tuđima. Iako je to današnjim studentima možda i suvišno napominjati, za ozbiljno bavljenje znanošću neophodno je dobro poznavanje engleskog jezika. Moje je mišljenje da studente zaista talentirane i zainteresirane za bavljenje znanošću treba identificirati već na drugoj ili trećoj godini studija i dati im priliku da se okušaju. Još jedna po meni jako bitna stvar je da je priliku za rad u laboratoriju bolje dati onima koje zbilja interesira znanost kao takva nego da im zauzimaju mjesto oni kojima znanost služi samo kao odskočna daska za kliničku specijalizaciju.

Koji su ti planovi za budućnost na Medicinskom fakultetu u Splitu?

Planovi su mi baviti se nastavom i istraživanjem u neuroznanosti. Želja mi je steći znanja i o metodama koje do sada nisam koristio u svom radu, npr. o molekularnoj biologiji i elektrofiziologiji.

Hvala Ivanu! Želimo mu dobrodošlicu na Medicinski fakultet u Splitu i mnogo dobrih rezultata u karijeri.

Razgovarala: Livia Puljak, dr. med.

Laboratorij slave

Laboratorij slave dio je inicijative British Councila pod nazivom Beautiful Science, koja povezuje znanost, umjetnost i obrazovanje s ciljem poticanja mladih znanstvenika na komunikaciju sa širom javnosti na jednostavan, razumljiv i zanimljiv način, kao i pokušaj da se mlade motivira na izbor znanosti kao budućeg zanimanja.

U Republici Hrvatskoj ove je godine po drugi put pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa održano natjecanje Laboratorij slave u izlaganju znanstvenih tema koje mladim znanstvenicima i studentima prirodnoznanstvenih i tehničkih fakulteta pruža mogućnost za komunikaciju i popularizaciju znanosti.

Na izlučnim prednatjecanjima u Splitu, Osijeku i Zagrebu odabrano je po četvero finalista koji su se našli u velikom finalu 25. travnja 2008. godine u Zagrebu. Natjecatelji su imali zadatak u 4 minute publici na zanimljiv i razumljiv način, bez korištenja računala i multimedijских pomagala, predstaviti znanstvenu temu po vlastitom izboru. Pred prepunom dvoranom zagrebačkoga Kazališta lutaka i kamera HRT-a nastupili su:

- 1 Marko Gogala, student, PMF, Zagreb: »Kako se oživljava mrtve stanice«;
- 2 Matko Bošnjak, znanstveni novak, Institut Ruđer Bošković, Zagreb: »Znaju li mravi programirati?«;
- 3 Andreja Čondor, studentica, Prehrambeno-tehnološki fakultet, Osijek: »Tajna minivala«;
- 4 Tea Marasović, znanstvena novakinja, FESB, Split: »Rasplesana znanost: fizika u pozadini baleta«;
- 5 Vesna Boraska, asistentica, Medicinski fakultet, Split: »Analiza cjelokupnog genoma«;
- 6 Damir Vukičević, izvanredni profesor, PMF, Split: »Nanotehnologija – znanosti i snovi«;
- 7 Renata Pecotić, asistentica, Medicinski fakultet, Split: »Ondinina kletva i zastoj disanja tijekom spavanja«;
- 8 Zvonimir Vrselja, student, Medicinski fakultet, Osijek: »Kako smršaviti pijući hladnu vodu«;
- 9 Dražen Mlinarević, student, Medicinski fakultet, Osijek: »Vidjeti glazbu“«;

10 Buga Berković, biologinja / muzejska pedagoginja, Prirodoslovni muzej, Rijeka: »Pješčana oluja ispod površine mora«;

11 Stefan Mrđenović, student, Medicinski fakultet, Osijek: »To nisam ja«;

12 Marko Košiček, znanstveni novak, Institut Ruđer Bošković, Zagreb: »Biokemija ljubavi«.

Četveročlani stručni žiri na kraju večeri imao je izuzetno težak zadatak - odabrati najboljeg. Marko Košiček sa svojom biokemijom ljubavi jednoglasnom odlukom stručnog žirija i publike ponio je prestižnu titulu najboljeg. Priča ima i svoj nastavak. Marko je predstavljao našu zemlju na finalnom natjecanju u Laboratoriju slave na Festivalu znanosti u Cheltenhamu u Velikoj Britaniji u lipnju ove godine, gdje je također jednoglasnom odlukom stručnog žirija Biokemija ljubavi osvojila sve prisutne.

Kao autorica ovog članka i aktivna sudionica natjecanja imala sam priliku biti dijelom jednoga prekrasnog događanja koji vas natjera i motivira da budete još bolji. Upoznala sam mlade ljude koji zrače gotovo zaraznim optimizmom, koji su pružali nesebičnu podršku tijekom natjecanja i koji imaju želju napraviti još više. U publici je bilo svih dobnih skupina, od onih najmlađih do starijih, no bez iznimke svi su pokazali oduševljenje. Izdvojila bih meni najupečatljiviji komentar jedne gospođe koji je otprilike glasio ovako: »...pa oni izgledaju tako normalno...« Kako nas je dotična zamišljala prije natjecanja, teško je i zamisliti.

Sve studente i mlade znanstvenike (jedini uvjet je imati do 35 godina života) pozivam na Laboratorij slave u travnju iduće godine. Izgubiti se ne može, a dobiti?! Možda iskustvo koje se teško riječima može opisati, priliku naučiti nešto novo, možda otputovati u Veliku Britaniju, dobiti vrijedne nagrade i možda najvažnije - upoznati i steći drage prijatelje. Tko zna, možda baš Vi postanete novo lice u europskom Laboratoriju slave?!

Dr. sc. Renata Pecotić, dr. med.

Festival znanosti 2008.

Voda naša svakodnevna bila je glavna tema Festivala znanosti 2008., koji se i ove godine održavao u Splitu, Zagrebu, Rijeci, Osijeku te prvi put u Zadru u vremenu od 21. do 26. travnja 2008.

Festival znanosti je petodnevna proslava znanosti koja se održava pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, a u sklopu koje posjetitelji mogu istraživati ideje koje pokreću svijet, raspravljati o najaktualnijim temama, postavljati pitanja nekima od vodećih svjetskih mislilaca i znanstvenika te provoditi svoje vlastite eksperimente. Usmjeren je na popularizaciju znanosti jer su teme koje se prezentiraju jednostavne i zabavne te prilagođene svim uzrastima i različitim zanimanjima.

Festival znanosti ove se godine pridružio i dvjema međunarodnim inicijativama Ujedinjenih naroda; Generalna je skupština UN-a razdoblje od 2005. do 2015. godine proglasila desetljećem vode – Međunarodnim desetljećem akcije Voda za život, a poticajem je UN-a 2008. godina proglašena Međunarodnom godinom planeta Zemlje.

Prof. dr. Zoran Đogaš glavni je koordinator Festivala znanosti za sastavnice Sveučilišta u Splitu, a u ovogodišnjem osmišljavanju i sastavljanju programa pomogle su mu Ivana Pletković i Ljubica Žunić, članice Organizacijskog odbora.

Otvaranje Festivala znanosti održano je na Grdskoj ribarnici u Splitu 21. travnja 2008., prilikom kojeg je bilo organizirano besplatno mjerenje tlaka i određivanje šećera u krvi za sve zainteresirane.

Zamolbi za održavanje predavanja na temu Voda spremno su se odazvali naši nastavnici prof. dr. Željko Dujić, prof. dr. Igor Rudan, prof. dr. Nadan Petri, prof. dr. Nives Štambuk Giljanović, Damir Roje,

dr. med., kao i brojni nastavnici s drugih fakulteta u Splitu. Osmišljena su brojna predavanja, radionice i izložbe na temu Voda, npr: »Fiziologija ronjenja«, »Hiperbarična komora«, »Plodova (plodna) voda«...

Svoj veliki doprinos u organizaciji i provedbi programa dali su predstavnici studenata: Goran Mijaljica, Nikolina Turudić, Vide Popović, Mario Podrug i Mirnes Selimović.

Za tehničku potporu izvođenja programa zaslužni su informatičari našeg fakulteta, Davor Lukšić, Bojan Zaviršek i Leo Roglič.

Ljubica Žunić, dipl. iur.

Aktivnosti Hrvatskog centra za globalno zdravlje u području međunarodne zdravstvene politike

Hrvatski centar za globalno zdravlje (HCGZ) je od 1. do 5. rujna 2008. bio domaćin koordinacijskog kongresa Svjetske zdravstvene organizacije za provedbu projekta »Global burden of disease – određivanje ukupnog broja oboljelih, nemoćnih i umrlih u svijetu«. To je najveći javno-zdravstveni projekt ikada pokrenut, a cilj mu je precizno odrediti broj oboljelih, nemoćnih i umrlih od oko 150 bolesti i 25 rizičnih čimbenika za zdravlje u svim državama svijeta. Projekt financira zaklada Billa i Melinde Gates, provodi ga Svjetska zdravstvena organizacija, a u njega je uključeno više od 1,000 vodećih svjetskih stručnjaka iz područja biomedicinskih znanosti.

U Dubrovniku su se sastali voditelji nekoliko radnih skupina projekta kako bi uskladili metodologiju i pristupe ključnim analitičkim problemima. Domaćin skupa, prof. dr. sc. Igor Rudan, dugogodišnji savjetnik Svjetske zdravstvene organizacije u Ženevi i jedan od koordinatora projekta, uspio je ishoditi da Hrvatski centar za globalno zdravlje Medicinskog fakulteta u Splitu bude voditelj jedne od radnih skupina projekta »Global burden of disease« – one o globalnoj problematici gripe, upale pluća, meningitisa i sepse.

U Hrvatskom centru za globalno zdravlje održana je zatim 8. rujna 2008. jednodnevna stručna konferencija otvorena javnosti i medijima pod nazivom »Odabrane teme iz međunarodnoga zdravlja«. Tom je prigodom šestero vodećih svjetskih stručnjaka sa svih šest kontinenata, koji su suradnici na tekućim projektima Hrvatskog centra za globalno zdravlje, predstavilo stručnoj ali i široj javnosti vodeće zdravstvene probleme današnjice koji i danas uzrokuju milijunski broj smrtnih slučajeva u siromašnim zemljama svijeta. Pritom je također bila predstavljena i web stranica Hrvatskog centra za globalno zdravlje, koju je predstavila predsjednica upravnog odbora Centra, prof. dr. sc. Ana Marušić.

Pozvane predavače, stručnjake i savjetnike Svjetske zdravstvene organizacije, UNICEF-a i Svjetske banke pozdravio je ispred Medicinskog fakulteta u Splitu prof. dr. sc. Ivica Grković, prodekan za znanost i međunarodnu suradnju, nakon čega su predavanja održali profesor Harry Campbell sa Sveučilišta u Edinburghu (Europa), Mickey Chopra sa Sveučilišta u Cape Townu (Afrika), Cynthia Boschi-Pinto sa Sveučilišta u Rio de Janeiru (Južna Amerika), Kit Y. Chan sa Sveučilišta u Melbourneu (Australija), Alexander Tsai sa Sveučilišta u San Franciscu (Sjeverna Amerika) i Hiroshi Takayanagi sa Sveučilišta u Tokiju (Azija).

Dalibora Rako, prof.

FEULAT 2008.

Forum suradnje između Europe i Latinske Amerike, Mollina, Španjolska, 14. – 21. rujna 2008.

Ove je godine u španjolskom mjestu Mollina održan jedanaesti forum suradnje mladih ljudi iz Europe i Latinske Amerike (Foro Eurolatinoamericano de Juventud – FEULAT 2008).

Prije odlaska na ovaj forum nikad nisam čuo za Mollinu, oveće selo u Andaluziji, udaljeno kojih 60 kilometara od Málaga. Mollina ima crkvu, općinu, supermarket i ogromnu tvornicu maslinova ulja; moram priznati da me izgledom podsjeća na Dugopolje. Mollina ima i Eurolatinoamerički centar mladih (Centro Eurolatinoamericano de Juventud – CEULAJ), kojim upravlja Institut za mlade Ministarstva jednakosti Kraljevine Španjolske i koji organizira ovaj skup.

U CEULAJ-u se organiziraju različiti forumi, sastanci, seminari i treninzi za mlade ljude iz Europe i Latinske Amerike, okupljeni pod zajedničkim imenom Sveučilište za mlade i razvoj (Universidad de Juventud y Desarrollo). Odlična ideja međunarodnoga sveučilišta pokrenuta je 1992. godine i od tada se svake godine u Mollini održavaju različite aktivnosti.

Na forumu je sudjelovalo 25 mladih Europljana i Latinoamerikanaca. Osim ovoga foruma održan je još niz susreta i seminara, u kojima je ukupno sudjelovalo više od tristo mladih. Predstavljene su udruge mladih s različitim aktivnostima, čiji su predstavnici bili iznimno zainteresirani za suradnju sa sličnim organizacijama na drugom kontinentu. Što se nas tiče, Latinoamerikance su najviše zanimala iskustva civilnog društva u Hrvatskoj u projektima vezanima uz ekologiju i zaštitu okoliša te promicanje zdravlja i prevenciju zaraznih bolesti.

Ukoliko je netko s našeg fakulteta zainteresiran za uključivanje u jedan od ovih projekata, molim da mi se javi na mijaljica@gmail.com. Sljedeće će se godine održati isti forum te bi bilo izvrsno kad bi netko od naših studenata htio sudjelovati, pogotovo zato što troškove smještaja i putovanja snosi španjolsko Ministarstvo za jednakost.

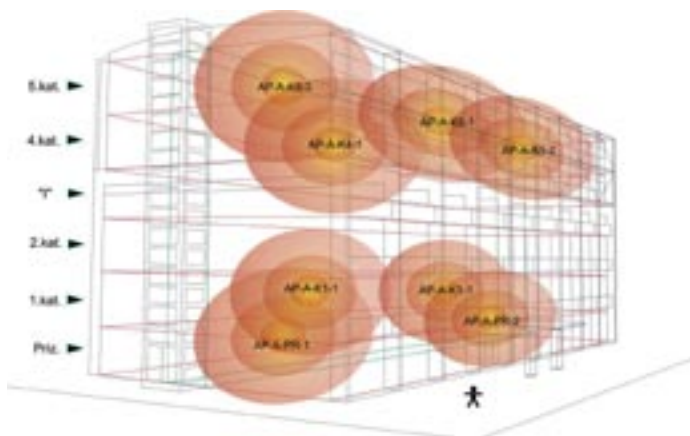
Goran Mijaljica, dr. med.

Bežična računalna mreža Medicinskog fakulteta u Splitu

Dana 1. listopada 2008. završen je projekt nadogradnje bežične računalne mreže Medicinskog fakulteta u Splitu, čija je realizacija dio plana unapređenja informatičke infrastrukture fakulteta. Plan je uključivao povećanje broja računalnih priključaka, povećanje brzine okosnice računalne mreže (backbone) i zamjenu tehnološki dotrajale opreme koja nije zadovoljavala sigurnosne standarde.

Bežičnom računalnom mrežom omogućeno je studentima, djelatnicima te gostujućim profesorima i suradnicima spajanje na internet osobnim prijenosnim računalima u prostorima fakulteta.

Signalom je sada pokrivena cijela zgrada Temeljnih medicinskih znanosti (knjižnica, velika predavaonica, seminarske dvorane, dekanat, kabineti nastavnika i laboratoriji), kao i dijelovi lokacije Patološko-anatomskog kompleksa. Mreža podržava sve najnovije standarde 802.11 a/b/g, koji omogućavaju brzinu prijenosa do 54 Mbit/s. Radijski dio mreže optimiziran je prema pokrivenosti i broju korisnika.

Za pristup mreži potrebno je posjedovati AAl@EduHr elektronički identitet, koji se dodjeljuje svim našim djelatnicima, studentima i suradnicima.

Fakultet participira u međunarodnom projektu Eduroam (paneuropski roaming sustav, <http://www.eduroam.org/>), čime je našim djelatnicima i studentima omogućeno spajanje na bežične računalne mreže drugih znanstveno-istraživačkih institucija u svijetu, koristeći naš elektronički identitet.

Prednosti koje pruža bežična računalna mreža doprinosu Bolonjskom procesu i mobilnosti studenata i nastavnika, a ova se usluga znatno koristi i tijekom održavanja stručnih skupova na našem fakultetu.

Upute za korištenje dostupne su na web adresi <http://ismf.mefst.hr/>, a tehnička podrška dostupna je u Informatičkoj službi.

*Davor Lukšić, dipl. ing.,
Voditelj Informatičke službe*

Jednoobrazne adrese za elektroničku poštu

Tijekom listopada 2008. svim djelatnicima Medicinskog fakulteta u Splitu bit će dodijeljene jednoobrazne adrese elektroničke pošte sljedećeg oblika: *ime.prezime@mefst.hr*. Sva pošta koja pristigne na stare adrese bit će automatski preusmjerena na nove adrese, čime će navedeni proces biti transparentan za korisnike.

Također će biti uvedene mailing liste, što će znatno poboljšati i pojednostaviti elektroničku komunikaciju unutar fakulteta.

S obzirom da 15. studenoga 2008. planiramo »umirovljenje« našega starog servera *medo.bsb.mefst.hr* i ukidanje poddomene *bsb.mefst.hr*, svi će korisnici biti migrirani na server *genom.mefst.hr*, o čemu će biti pravodobno obaviješteni. Pozivamo sve korisnike koji na starom serveru imaju web servise da se jave u Informatičku službu radi prebacivanja na novi server.

Informatička služba

Uredi za istraživačku čestitost u Splitu

Hrvatski centar za globalno zdravlje bio je domaćin sastanka mreže europskih ureda za istraživačku čestitost - ENRIO (European Network of Research Integrity Offices), kojem pripada i hrvatski Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (OEZVO).

Tako je naš fakultet bio mjestom sastanka na kojem su sudjelovali voditelji ureda za istraživačku čestitost niza europskih zemalja: prof. Eero Vuorio iz Finske akademije znanosti, Andrew Stainthorpe, ravnatelj UK Research Integrity Office iz Velike Britanije, prof. Matthias Kaiser i prof. Torkild Vinther iz norveškog ureda Forskningsetiske komiteer, prof. Joao Lobo-Antunes iz portugalskog Ministarstva znanosti i Portugese Academy of Medicine, Dirk de Hen iz nizozemske Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences i prof. Emilio Bossi iz Swiss Academies of Arts and Sciences. Hrvatsku su predstavljali doc. Vedran Katavić, predsjednik OEZVO-a, i dr.sc. Hrvoje Meštrić, ravnatelj Uprave za znanost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

ENRIO je svojim sastankom želio dati potporu hrvatskim nastojanjima na promicanju istraživačke čestitosti, a u Splitu su izričito željeli doći kako bi podržali splitski Medicinski fakultet kao iznimno perspektivan fakultet u europskim okvirima.

Livia Puljak, dr. med.

Tjedan mozga 2008.

Bolnica za medvjediće i dalje uspješno posluje U sklopu svjetske inicijative Tjedan mozga (eng. Brain Awareness Week), koja se po sedmi put obilježila i u Republici Hrvatskoj, organizirana je 14. ožujka 2008. još jedna Bolnica za medvjediće i to u suradnji splitske podružnice međunarodne udruge studenata medicine Croatian Medical Students' International Committee (CroMSIC), gdje je voditeljica projekta Nikolina Mijač, i Katedre za neuroznanost Medicinskog fakulteta u Splitu.

Zahvala dječjem vrtiću Murtilica na sudjelovanju u Tjednu mozga

Prije nekoliko godina doc. dr. sc. Katarina Vilović započela je suradnju s dječjim vrtićem Murtilica u sklopu aktivnosti Tjedna mozga. Doc. Maja Valić i ja preuzele smo odgovornost i obvezu nastavka započete suradnje. Tada nismo znale da će nakon prve godine obilježavanje Tjedna mozga postati nezamislivo bez sudjelovanja djece iz dječjeg vrtića Murtilica, koji je smješten u neposrednoj blizini fakulteta.

Osobit je doživljaj raditi s djecom. Ona ne lažu, iskrena su, otvorena, puna ljubavi i željna znanja. I danas kad prolazim kroz njihovo

dvorište neki od njih radosno i s ponosom pohrle i kažu: »Teta, ja znam od čega je mozak građen - od neurona, a ima ih koliko i zvijezda na nebu...« i nastave bezbrižno trčkarati dvorištem.

Uz spomenuti projekt Bolnica za medvjediće u suradnji sa studentima našeg fakulteta radili smo i radionicu Mozak i osjetila, Kaciga glavu čuva te Mikroskopom u svijet. Svake godine darujemo ih njima najdražim darom, diplomom koja, nadam se, i danas krasi njihove sobe. Sa sigurnošću mogu reći s kolikim ponosom diplome pokazuju roditeljima, bakama, djedovima i prijateljima nakon svake završene radionice. Svrha je ovih radionica približiti djeci pojam znanosti i istraživanja, zainteresirati ih za takvu vrstu igre i možda otvoriti put nekim novim znanstvenicima.

U želju da se ova suradnja nastavi i dalje upućujem veliko hvala tetama Ljilji, Anđelki, Milanki, Tihani, Ružici i Grgici, kao i voditeljici dječjih vrtića Cvit Mediterana prof. Mirjani Bakotić za suradnju, podršku i toplinu kojom nas svake godine iznova dočekaju i prime te svoj djeci koja su bila i koja će biti sudionicima naših radionica.

U ime Katedre za neuroznanost

dr. sc. Renata Pecotić, dr. med.

Milena i Odred za čistoću

Milena i odred za čistoću

Na našem malom fakultetu četa prekrasnih dama u ljubičastom brine se za red. Tko bi znao pobrojiti što sve rade: glancaju i ribaju, kuhaju kavice, peru mantiliće, zalijevaju cvijeće, peru prozore kao visinski radnici... A među njima nalazi se i naša Milena preko koje prelaze svi dokumenti na fakultetu, bez koje bi svi djelatnici bili bez zdravstvenog osiguranja i koja može riješiti ama baš sve.

Da je Milena svemoguća, uvjerila sam se jednoga davnoga subotnjeg poslijepodneva kad sam došla na posao i ostala zaglavljena u liftu uslijed nestanka struje. U cijeloj zgradi ni žive duše. Za početak sam poštovanoj struji dala par minuta da se vrati u lift i odnese me na četvrti kat. No, kako se to nije dogodilo, nazvala sam šefa i požalila mu se na situaciju. Šef nije bio od velike pomoći jer je samo rekao da mi drži fige da struja brzo dođe i pitao imam li štogod za čitati. Imala sam ja u sebe literature, ali, hmmm, u liftu je nekako mračno kad nema struje pa nije baš lako čitati.

Onda sam nazvala Milenu, koja je rekla da ne zna što će učiniti jer nam kompanija od lifta ne radi subotom. Ali da se ja ne brinem jer će ona već nešto smisliti. I smislila Milena: nazvala je portira Dorisa, koji je došao od kuće. I izbavio me Doris nekako iz lifta. Iz te situacije sam naučila dvije stvari:

- 1.) ubuduće se ne treba voziti liftom kad je zgrada fakulteta prazna i
- 2.) Milena je svemoguća.

Odred za čistoću rješava i poplave. Dva nova kata Zgrade temeljnih znanosti tako su »kripno« napravljena da smo imali dvije poplave na Zavodu za anatomiju, histologiju i embriologiju nedugo nakon što je Mesić svečano blagoslovio naše nove katove i mi se sretni uselili. Jedna od poplava dogodila se na neki od ovih novih praznika (nemam pojma koji, tko bi se više među tim praznicima snašao), a koji su djelatnici Zavoda nadobudno odlučili iskoristiti za čeprkanje po tajnama znanosti. Naravno, odmah smo zvali Milenu. I dok smo mi plivali po Zavodu, Milena je u tren oka organizirala spremačice da dođu na posao i spase što se spasiti može.

A uz ovu temu vezana je još jedna zgodna, kad je nedavno oko 7 h ujutro u moj ured banula nepoznata dama i tražila da joj objasnim kako će naći gospođu Kasalo. Ja nikad čula za gospođu Kasalo. Jeste li vi sigurni da ta osoba radi na fakultetu, upitam ja nju. Da, da, kaže ona, poslala ju je tajnica fakulteta na četvrti kat da se javi gospođi Kasalo. Ja sam onda uvjerila ženu da takva osoba sigurno ne postoji na našem katu te da se ponovo javi tajnici jer je možda nešto krivo razumjela. Ona je zbunjena nestala, a ja sam nakon par dana saznala da je ta dama naša nova djelatnica i da je tražila – Milenu. Ma vidi ti to, Milena ima i prezime! Valjda smo se toliko navikli na to da je ona jednostavno Milena pa joj prezime na faksu više i ne treba.

I ta naša Milena uvijek je ljubazna, nasmiješena i poznata po rečenici: »Ne brinite se, sve će biti riješeno«. Pa dok ne smislimo način na koji ćemo klonirati Milenu, predlažem da se svi na nju ugledamo i da se više smijemo i sve rješavamo. A Uprava neka Mileni dodijeli priznanje za djelatnika stoljeća i prikladnu nagradu. Da nema Milene i našeg Odreda za čistoću, na što bismo sličili i gdje bi nam dokumenti bili (a tko bi tek poplave rješavao!).

Livia Puljak, dr. med.

Moje putovanje u Meksiko

Nakon dvanaest sati leta iz Madrida stigao sam u Mexico City, grad s 19,2 milijuna stanovnika i jedan od najvećih urbanih centara na svijetu. Grad se nalazi na visini od 2,240 metara pa se teško diše. Sunce je također iznimno jako, tako da i uz relativno niske temperature možete uredno »izgorit« na suncu, što sam iskusio na vlastitoj koži.

Razvoj današnjega Mexico Cityja počinje 1325. kada Azteci osnivaju Mexico – Tenochtitlan, koji se nalazio na otočiću usred jezera Texcoco. Kada je španjolski konkvistador Hernan Cortes 1521. osvojio astečku prijestolnicu, veći je dio grada ostao u ruševinama. Obnovljeni grad postaje prijestolnicom španjolske kolonije Nove Španjolske, kasnije Meksičkog Carstva, i današnjeg Meksika. Smatra se kako je grad dobio ime po astečkom plemenu Mexica, a u 19. stoljeću je i novostvorena država Meksiko dobila ime po svojem glavnom gradu.

Zócalo – glavni trg Mexico Cityja i uži centar grada

Svojih pet dana u gradu odlučio sam maksimalno iskoristiti pa sam već prvoga dana (ma kakav jet-lag!) radosno krenuo u obilazak grada. Nakon svega petnaest minuta šetnje stigao sam do glavnog trga gdje sam se smušen od rijetkoga, zagađenog zraka i umora smjestio u prvi kafić na glavnom trgu. Dobre navike ne iščekavaju ni preko oceana.

Zócalo, drugi najveći trg na svijetu (najveći je Crveni trg u Moskvi) od davnina je najvažnije okupljalište Meksikanaca. U blizini Zócala nalazio se Veliki hram Azteka (Templo Mayor), koji se danas rekonstruira. Trg skladno okružuju katedrala, nacionalna palača (Palacio nacional), gradska vijećnica i stari trgovački centar, dok sredinom dominira ogromna meksička zastava. Na trgu je postavljen šator s izložbom afričkih motiva, ali nisam došao u Meksiko razgledavati afričku umjetnost pa sam krenuo u potragu za tacosima, burritosima i ostalim meksičkim delicijama. Odustao sam od potrage nakon nekih deset minuta jer sam preumoran (ipak jet-lag!). Na putu prema hotelu, vidio sam Torre Latinoamericana – nekoć najvišu zgradu u Latinskoj Americi te Palaču lijepih umjetnosti, navodno najljepšu građevinu u gradu.

Nacionalni muzej antropologije

Sutradan sam posjetio Nacionalni muzej antropologije, koji posjeduje iznimno bogatu kolekciju predmeta iz pre-kolonijalne ere: predmete, skulpture i hramove Maja, Azteka, Olmeka, Tolteka i brojnih indijanskih plemena Meksičkog zaljeva. Posebno su me se dojmile rekonstrukcije pogrebnih običaja starih naroda Mezoamerike te kopije hramova postavljene unutar, kao i u lapidariju muzeja. Jedan od najpoznatijih izložaka je Kamen sunca (Piedra de Sol), koji je Aztecima služio kao kalendar.

U muzeju je i prikaz modela svetoga astečkog grada Teotihuacana, koji se nalazi nekih četrdeset minuta vožnje od Mexico Cityja. Sav zaniteresiran za drevne civilizacije (muzej je učinio svoje), odlučio sam kako ću sutra otići na izlet u Teotihuacan. Organizacija izleta je vrlo jednostavna, po principu plati pa se rugaj – 40 USD za poludnevni izlet koji uključuje razgledavanje Trga tri kulture (Plaza de tres culturas), poznate bazilike Guadalupe i Teotihuacana uz pratnju vodiča.

Trg tri kulture, Guadalupe, Teotihuacan

Trg tri kulture upravo je ono što mu ime govori. Na istom mjestu nalaze se ostaci astečke, kolonijalne španjolske i moderne meksičke kulture. Zanimljivo mjesto, no ipak jedva čekam vidjeti taj mistični grad bogova.

Guadalupe je jedna od najpoznatijih crkava / svetišta u Latinskoj Americi. Djevica Marija se ukazala Juan Diegu Cuauhtlatzintzu 1531. na brdu Tepeyac blizu Mexico Cityja te je na tom mjestu podignuta crkva. Stara je crkva oštećena tonjenjem u tlo jer su Španjolci isušivali jezera oko Tenochtitlana pa je stabilnost podloge loša. Stoga je pokraj nje sagrađena nova bazilika.

Nakon Guadalupe krenuli smo prema Teotihuacanu – svetom gradu, koji do dana današnjeg pobuđuje maštu i arheologa i ostalih posjetitelja. Putem smo zastali u nekakvoj haciendi, tj. radionici u kojoj izgrađuju fine suvenire, od kojih jedan košta čak 3 000 eura! Domaćini su nas odveli u obilazak imanja, objasnili nam koja vrsta agave služi za što, pokazali kako se izrađuju suveniri, a na kraju obilaska ponudili domaću tekilu i nagovarali nas da kupimo suvenire. Metodom bijega uspio sam zadržati pesose u novčaniku.

Teotihuacan – »Mjesto gdje se bogovi rađaju«

U prvom stoljeću nove ere Teotihuacan je bio najveći grad američkog kontinenta. Vrhunac moći i utjecaja doživljava između 150. – 450. godine, kad je imao više od 125.000 stanovnika. Postoji više teorija o propasti grada. Nađeni su dokazi da su se siromašniji stanovnici pobunili protiv elite i spalili njihove kuće i imanja u 6. stoljeću; vjerojatno zbog gladi i suše koja je tad vladala.

Danas je Teotihuacan jedno od najpoznatijih arheoloških nalazišta u Meksiku – mjesto koje se zbilja isplati vidjeti. Glavne građevine su dvije piramide – Piramida sunca i Piramida mjeseca, zatim Ulica mrtvih, Palača leoparda itd. Najimpresivnija je Piramida sunca. Piramide nisu imale funkciju grobnica kao egipatske; pretpostavlja se da su se na vrhovima piramida nalazili hramovi u kojima su se, između ostalog, vršila prinošenja ljudskih žrtava. Ako ste gledali film Apocalypso redatelja Mel Gibsona, poznat vam je način prinošenja ljudskih žrtava, čija se glava nakon dekapitacije bacala u podnožje piramide / hrama. Doduše, u filmu se radi o Majama.

Dok sam šetao Ulicom mrtvih, doslovno su me napadali mnogobrojni prodavači suvenira, kojih se nije lako otarasiti. Prate svakog prolaznika, dozivaju gringo, gringo, i trpaju u ruke suvenir koji su predodredili baš za tog turista. Sasvim novo iskustvo. Ovdje sam ipak izvadio pesose na sunce, jer su isti suvenirni barem tri puta jeftiniji nego u onoj suvenirnici s početka izleta.

Popeo sam se na obje piramide, nisam htio propustiti tu priliku. Već pri usponu na Mjesecevu, gdje je penjanje dopušteno samo do polovice piramide, osjećam se kao špar na suhom (nije kilaža, nego rijedak zrak). Ali pogled je spektakularan. Slijedio je uspon na Piramidu sunca, koja je viša, a i može se uspjeti sve do vrha. Na piramidi mnoštvo ljudi, rukohvat koji ne ulijeva povjerenje, stube različitih dimenzija. A na poslijetku, panorama koja oduzima dah; ovaj put ne zbog kvalitete zraka.

I na kraju – treba nešto i raditi

Nakon izleta vratio sam se u Meksiko, dočekao kolegicu iz El Salvadora i preuzeo ulogu vodiča jer je ona imala samo jedan dan u gradu. Sutradan smo krenuli na sjever u Monterrey, treći po veličini meksički grad. O njemu nemam puno reći – sudjelovao sam na skupu studenata medicine pa grad nisam ni vidio. Uglavnom, Monterrey nema puno dodirnih točaka s Mexico Cityjem i podsjeća na američke gradove – veliki trgovački centri, tvornice, široke avenije. I da, iz hotelske sobe u Monterreyu ukraden mi je mobitel zadnjeg dana boravka.

Ukoliko budete u prilici, svakako posjetite Meksiko. Tacosi sa sirom i gljivama uz meksičko pivo i mnogobrojne znamenitosti neće vas ostaviti ravnodušnima.

Umišljeni bolesnik u Mostaru

Razgovor s liječnicom Pejanom Rastović, koja je kao studentica 6. godine Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru režirala predstavu Umišljeni bolesnik u izvedbi studenata medicine u Mostaru.

Kako je nastala ideja za studentsku izvedbu Molièreove predstave Umišljeni bolesnik?

U Srednjoj medicinskoj školi Sestara milosrdnica u Mostaru bila sam dosta aktivna u organiziranju predstava, glumila sam i režirala, pa otud interes za kazališnu umjetnost. Ne znam točno u kojem razredu, ali imali smo za lektiru i Molièrea, pročitala sam većinu njegovih komedija, no Umišljeni bolesnik ostao mi je u sjećanju jer me do suza nasmijao, a u tom djelu radi se i o nama bliskoj struci. Nekada davno poželjela sam ga postaviti na »daske«. No prava prilika pružila se tek na šestoj godini medicine, kada smo trebali osmisliti projekte koji bi nam pomogli u financiranju apsolvetskog putovanja. Kolege Milan Jurić i Josipa Marković bili su moje »muze«, koje su me inspirirale da pokrenem čitav projekt. Gledajući njihove svakodnevne interakcije, smatrala sam da su idealni za likove iz Molièrova djela. Nakon njih, našla sam i druge kolege za koje sam smatrala da bi mogli utjeloviti ostale likove. Malo sam ih nagovarala i oni su na kraju pristali. Poslije sam morala pronaći i nekog tko bi bio u stanju sašiti devet baroknih kostima. Pristale su Jelena Zovko, koja ima dara za svakakve inovacije i mamu sa šivaćim strojem, te Ines Perić, naša slikarica i veliki umjetnički talent. U cilju nam je također bilo prikazati medicinare kao svestrane, talentirane i duhovite mlade ljude, a šalom na svoj račun htjeli smo pokazati da nismo iskompleksirani.

O čemu se radi u predstavi?

Molière u svom vremenu nije previše cijenio liječnike niti medicinu kao struku. Tome se ne treba čuditi ako se sjetimo kojim su se tretmanima tadašnji »stručnjaci« služili u liječenju pacijenata/žrtava. U Umišljenom bolesniku radi se o starom, sebičnom i bogatom hipohondru, gospodinu Arganu, koji lakovjerno pušta da mu liječnici, apotekari i koristoljubiva žena diktiraju životom. Zaluden svojom hipohondrijom, nastoji kćer udati za blesavoga liječnikova sina, također liječnika. Njegova domišljata služavka i brat na sve moguće načine pokušavaju ga prizvati pameti i dokazati mu da je, unatoč beskrajnom klistiranju, puštanju krvi i korištenju bespotrebni medikamena još uvijek zdrav.

Studenti kojih godina su bili uključeni u realizaciju predstave?

Uglavnom kolege sa šeste godine: Milan Jurić (Argan, umišljeni bolesnik), Josipa Marković (Tuanet, služavka), Jelena Todorović (Anđelika, kći umišljenog bolesnika), Antonela Krasić (dr. Purgon, liječnik), Mate Čavar (dr. Tomas Purgon, liječnik), Slaven Radoš (gospodin Fluran, apotekar), Jelena Zovko (glavna kostimografkinja), Ines Perić (kostimografkinja i rekviziterka) te ja, Pejana Rastović (Belina, žena umišljenog bolesnika), koja potpisujem režiju. Još smo surađivali s kolegama Josipom Leskom (Berald, brat umišljenoga bolesnika),

koji je tada bio peta godina, i Miradom Hujdurom (Kleant, Anđelikin udvarač) s treće godine.

Ima li netko od glumaca iz mostarskog Umišljenog bolesnika prethodnoga glumačkog iskustva?

Kolegica Jelena Todorović i kolega Mirad Hujdur jedno vrijeme su se aktivnije bavili glumom. Josip Lesko također je nagrađivan kao recitator. Slaven Radoš je, čini mi se, glumio u nekoj dječjoj božićnoj predstavi, ako se i to računa, te ja s iskustvom iz srednje škole. Htjela bih naglasiti da sam sve kolege nepogrješivo izabrala, jer su svi izuzetno talentirani.

Koliko Vam je vremena trebalo za organizaciju i kako ste to uskladili s fakultetskim obvezama?

Ako me sjećanje dobro služi, mislim da smo počeli s probama negdje u jedanaestom mjesecu 2007. Prije toga sam ohrabivala i poticala kolege da krenemo u ovu avanturu (čitajte nagovarala). Iako su svi bili oduševljeni idejom kao takvom, vladala je skepsa. Glumačka postava se čak i mijenjala. Ispočetka su probe bile nikakve, na improviziranoj sceni u improviziranim prostorijama našeg fakulteta. A kada smo dobili svoju zgradu, rad je bio pjesma. Nije bilo nimalo lako ugurati tri, četiri probe tjedno nakon iscrpljujućih predavanja i vježbi, prilagođavati se kolegama s nižih godina i oni nama, a sve bez jasne vizije što će na kraju ispasti iz svega ovoga. Projekt smo završili početkom četvrtoga mjeseca, mjesec dana kasnije nego što sam planirala.

Kakva je bila podrška Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru?

Ništa od ovoga svega ne bi bilo bez podrške naše dekanice prof. dr. Ljerke Ostojić. Kada sam joj prvi put otišla na razgovor kako bih prezentirala čitavu ideju i zatražila savjet, iznenadila me oduševljenjem i entuzijazmom. Spremno je ponudila svoju pomoć, jer kao osoba koja se aktivno bavi kulturom, davala nam je praktične savjete i smjernice u radu. Mislim da jedina ona nikada nije posumnjala u naš uspjeh. Naravno, oduševljenje je dijelilo i čitavo osoblje Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, mislim da su nas svi došli gledati. Fakultet je dao iznimnu podršku u svakom pogledu.

Koliko ste predstava do sada odigrali?

Odigrali smo planirane četiri izvedbe u prostorijama Hrvatskoga narodnog kazališta Mostar na Maloj sceni. To je bilo u opisu projekta. Međutim, zbog velikog interesa nakon otprilike mjesec dana odigrali smo i u Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosače. Ukupno je bilo pet izvedbi u Mostaru.

Kakva je bila reakcija i odaziv publike?

Uspjeh nas je zatekao. Budući da smo radili po vlastitom nahođenju, u improviziranim uvjetima, bez bezbrojnih tehničkih i generalnih proba u kazalištu, bilo nam je u cilju samo da se ne osramotimo. Kazalište je na premijeri bilo dupkom popunjeno. Samo sat vremena prije imali smo generalnu probu, pa smo onako iscrpljeni i uplašeni dali sve od sebe. Gromoglasan pljesak na kraju izvedbe vratio nas je u stvarnost, publika je bila zadovoljna. Nakon par dana rasprodala sam ulaznice za tri sljedeće predstave. Telefon je non-stop zvonio, a neki su se čak i svađali sa mnom kad više nije bilo ulaznica. Mislila sam da ću poludjeti. Kada smo radili u Kosači, bilo je manje stresno po tom pitanju, ali opet smo postigli solidnu popunjenost od neke dvije trećine dvorane koja broji preko sedamsto mjesta.

Jeste li uspješni zaraditi za apsolventsko putovanje?

Predstava je imala i svojih rashoda: plaćanje prostorija za izvedbu, vanjskih suradnika, promotivnog materijala, šivanje kostima, rekvizita, naši honorari... Neke troškove smo pokrili mi, a neke naši sponzori. U zajedničkom budžetu bio je određen iznos koji smo potom raspodijelili. Bilo je i drugih projekata osim ovoga, a i kolege su uspijevali prikupiti donacije. Na kraju nas je petnaest otišlo na apsolventsko putovanje, a veći dio troškova bio je pokriven.

Koji vam je dio ovog projekta bio najzanimljiviji?

Projekt je svima nama na neki način obilježio šestu godinu. Meni osobno najsmješnije je bilo kada netko usred probe spontano »izvali« nešto, pa to brže bolje zabilježimo i uvrstimo u scenarij. Mnogo puta nismo bili u stanju raditi jer smo bili smiješni i nakaradni sami sebi. A kad se sjetim prve probe kostima, i na što smo sličili, još uz to parade po zgradi fakulteta... Kolege su nas zabezeknuto gledali i pitali se otkud na faksu maškare, umalo da mi nisu sfinkteri popustili.

Biste li došli u Split odigrati vašu predstavu ako za to bude interesa?

Puno smo truda uložili u projekt, bilo bi stvarno šteta da se zaustavimo na ovih pet izvedbi i da sve jednog dana pređe u urbanu legendu. Ja bih osobno to jako voljela, a mislim i ostali sudionici. No najveći problem je sve organizirati. Ne plivam ja baš u tim kazališnim vodama, ne znam od kud krenuti. A većina nas je sad već diplomirala i radi. Treba imati na umu da je nama naš liječnički posao ipak prioritet. Kada bi se sve to dalo uskladiti, nikakav problem ne bi bio gostovati u Splitu i malo nasmijati Splitskane. Znam da Splitskani imaju izvanredan smisao za humor.

Mr. sc. Katarina Vukojević, dr. med.

podrška znanstvenim istraživanjima

Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske (NZZ) od 2004. godine financira znanstvene, razvojne i obrazovne projekte. Financijska sredstva NZZ-a dodjeljuju se isključivo kroz programe i natječaje, osmišljene u skladu sa strateškim područjima. Tijekom četiriju godina djelovanja NZZ je financirao više od sto trideset projekata te je većinom hrvatskim, ali i stranim znanstvenicima dodijeljeno više od trideset milijuna kuna.

Nacionalna zaklada za znanost godišnje objavljuje dva roka za prijavu, 15. travnja i 15. listopada, a za 2009. godinu raspisano je 10 natječaja. Iskusnim znanstvenicima namijenjeni su natječaji Senior, Gost i Partnerstvo u temeljnim istraživanjima kojima se, ovisno o natječaju, dodjeljuje do 700.000 kuna godišnje.

Stipendije za doktorande i Postdoc natječaji su namijenjeni mladim znanstvenicima, a njima se dodjeljuju osobne stipendije najvišeg iznosa do 130.000 kuna, dok je od natječaja namijenjenih ustanovama u 2009. godini objavljen natječaj Nacionalni tečajevi i ljetne škole za doktorande kojim se za organizaciju tečaja ili škole za doktorande dodjeljuje do 100.000 kuna.

Kako bi potakla međunarodnu suradnju, Nacionalna je zaklada za znanost raspisala natječaj Međunarodni suradnički skupovi kojim dodjeljuje 70.000 kuna za organizaciju međunarodnih skupova dok kao članica Europske znanstvene zaklade (ESF-a) raspisuje natječaj Potpora uključivanju hrvatskih znanstvenika u programe Europske znanstvene zaklade - EUROCORES i Research Networking Programmes.

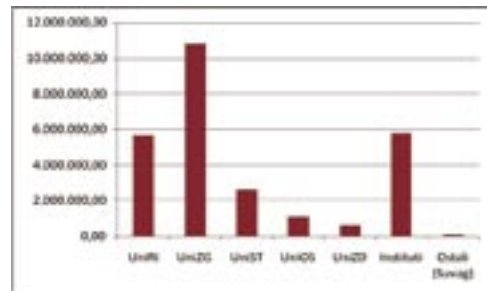
“ O prihvaćanju svih projekata prijavljenih NZZ-u odlučuje Upravni odbor na temelju preporuka evaluacijskih odbora, koje čine tri do pet stručnjaka za znanstvena područja iz kojih su stigle prijave. Projekti vrijedniji od 300.000 kuna prolaze i drugi krug evaluacije, istorazinsku procjenu, tijekom koje prijave ocjenjuju inozemni stručnjaci. ”

Osim kroz spomenute natječaje, NZZ već tri godine zaredom financira i najboljega hrvatskog kandidata za prestižnu EMBO-ovu potporu za uspostavu laboratorija i to iznosom do 250.000 eura.

Uz financiranje znanstvenog rada u okviru projekata, Nacionalna zaklada za znanost prepoznala je i važnost poticanja studenata na bavljenje znanstvenoistraživačkim radom te natječajem za Nagradu ZNANOST, što ga godišnje raspisuje u suradnji s dnevnikom Novi list, nagrađuje studente autore znanstvenih radova objavljenih u priznatim časopisima.

Tijekom četverogodišnjega strateškog plana, koji se zaključuje 2008. godinom, NZZ je raspisao dvadeset natječaja, od kojih najveći odziv imaju programi namijenjeni mladim znanstvenicima, kojima se u okviru programa Stipendije za doktorande i Postdoc financiraju kratki boravci u inozemstvu. Među ustanovama čiji znanstvenici najčešće prijavljuju projekte NZZ-u su Sveučilište u Zagrebu i Institut Ruđer Bošković, a neujednačen broj prijava hrvatskih znanstvenih ustanova oslikava se i u podacima o broju financiranih projekata, u kojem spomenute ustanove po broju financiranja znatno odskoče ispred znanstvenih ustanova iz ostatka Hrvatske.

Od sto trideset projekata financiranih u potekle četiri godine, na Sveučilištu u Splitu provodilo se svega desetak projekata, a znanstvenici Sveučilišta u Splitu pokazali su najveće zanimanje, i ujedno imali najveću prolaznost, u programu Potpore znanstvenicima-povratnicima i znanstvenicima iz inozemstva, u okviru kojega su u tijeku tri projekta, po jedan na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, Medicinskom fakultetu i Prirodoslovno-matematičkom fakultetu.

Podatci o svim financiranim projektima, svi natječajni, informacije o načinu prijave i evaluaciji projekata te o ostalim aktivnostima NZZ-a dostupni su na www.nzz.hr.

Ana Ravnić Perfido

Suradnja domovine i dijaspore u znanosti

Fond »Jedinstvo uz pomoć znanja« pokrenulo je 2007. godine Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa sredstvima zajma Svjetske banke za Hrvatski projekt tehnološkog razvitka (5 milijuna EUR-a tijekom 4 godine). Cilj je Fonda poticanje suradnje s hrvatskom znanstvenom i stručnom dijasporom, a financira zajedničke znanstvene i tehnološke projekte hrvatskih znanstvenika i stručnjaka u inozemstvu sa znanstvenicima, institucijama i tvrtkama u domovini.

Fond financira projekte kroz četiri programa: Program znanstvene suradnje, Program povezivanja znanstvenika i stručnjaka, Program za mlade znanstvenike i stručnjake te Program stvaranja novih vrijednosti. Svaki od programa usmjeren je posebnoj ciljnoj skupini, a namjera im je obuhvatiti sve skupine najkvalitetnijih stručnjaka i znanstvenika u domovini i inozemstvu na dobrobit hrvatskoga društva.

Projekti za financiranje odabiru se na kompetitivan način, uz pomoć evaluacija vrhunskih svjetskih stručnjaka za pojedina područja. Od projekata se odgovorno očekuje pokretanje novih vrhunskih istraživanja u hrvatskim institucijama i privlačenje ulaganja iz međunarodnih izvora i gospodarstva te kroz dijasporu pridonošenje prijenosu znanja i ostvarivanju znanstvenih rezultata u Hrvatskoj.

Ovim se Fondom prvi put sustavno zahvaća problem odljeva mozgova, koji unatrag četiri desetljeća, a i puno duže, pogađa hrvatsko gospodarstvo i društvo općenito. Taj se problem nastoji preokrenuti na dobrobit Hrvatske korištenjem potencijala koje pruža skoro 100 000 visokoobrazovanih hrvatskih emigranata samo prve generacije u razvijenim zemljama.

Trenutno je već pokrenuto jedanaest velikih projekata Programa znanstvene suradnje ukupne vrijednosti gotovo 1,9 milijuna EUR-a za prve zajedničke projekte hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva, dok su oni iz drugih izvora (domaće i strane institucije i gospodarstvo) prikupili 0,8 milijuna EUR-a. Fond je ovime napravio novi iskorak u financiranju znanstvenih istraživanja provodeći odabir projekata na kompetitivan i otvoren način te potpuno bez sukoba interesa. Od odabranih projekata za financiranje pet ih je usmjereno razvoju novih tehnologija za koje je zainteresirano hrvatsko gospodarstvo, šest se projekata bavi temeljnim znanstvenim istraživanjima na vrhunskoj svjetskoj razini i usmjereno je privlačenju novih ulaganja iz međunarodnih izvora.

Pored velikih projekata iz Programa znanstvene suradnje, pokrenuto je i deset projekata za mlade znanstvenike i stručnjake te nekoliko kratkoročnih putovanja i projekata mobilnosti mladih stručnjaka i iskusnih znanstvenika iz dijaspore.

Konačna prolaznost (odnos odobrenih i prijavljenih projekata) iznosi manje od 20 %, što je određeni pokazatelj izvrsnosti odabranih projekata.

Trenutno su otvoreni natječaji za poduzeća kojima se podupire zapošljavanje doktora znanosti u gospodarstvu (potpore do 240 000 kuna) kao i novi natječaji za povratnike i suradnju dijaspore s domovinom (potpore do milijun i pol kuna).

Detalje o Fondu, financirane projekte, upute za prijavu i ostale informacije može se pronaći na web stranici www.ukf.hr.

Prof. dr. sc. Mile Dželalija,
predsjednik Povjerenstva za upravljanje

DIPLOMIRANI od 1.3. do 1.10.2008.

smjer:

Doktor medicine

Barbarić Petar
Carić Dobrinko
Čikara Sanja
Kuzmanić Marin
Tudor Katarina Ivana
Trdić Đuliano
Pavlinac Ivana
Lozo Emilija
Fišić Stela
Mijaljica Goran
Meštanek Dalibor
Krišto Melita
Prlj Vana
Ilić Tanja
Tudor Ines
Strikić Ante
Glučina Dubravka
Devčić Vlatka
Ljubičić Natalija
Slaviček Ksenija
Sučić Ante
Zubin Petra

smjer:

Sestrinstvo

Levačić Mladen
Vidović Zoran
Damjanović Fani
Bašić Jelena
Delić Natalija
Radan Robert
Banovac Antonija
Šošić Ivan
Tadić Anita
Žurić Tina
Punda Anđela
Vučković Jelena
Jurčević Sanja
Zekan Željka
Martić Kristina
Ćurković Željana
Lončar Jaka
Bonovil Nada
Markota Ana
Krmić Ines
Galić Tončica
Badrov Marijana

smjer:

Fizikalna terapija

Šesto Mirjana
Bulić Marin
Popić Eva
Čolović Marko
Martinović Maja
Vranješ Anita
Rogulj Darija
Ozretić Lena
Šego Vedrana
Mrša Roka
Stojak Anita
Sučić Daniela
Vilibić Vanda
Mužinić Daliborka
Mijač Biljana
Poljak Željka
Grgić Ivana
Kotromanović Slavica
Kalaš Tina
Vranješ Antonela
Anđelić Anita
Sučić Zrinka
Stapić Marija
Brnić Antonija
Turudić Nikolina
Janjić Zorana

smjer:

Medicinska radiologija

Ostojić Nada
Jelović Marina
Kekez Maja
Sisarić Marija
Veić Nina
Stopar Maja
Pavlov Rina
Ružić Igor
Fantov Krešimir
Milovčić Ante
Matošin Matej
Harašić Josipa
Tokić Anita

Jedan radi, sedam ga podržava, jedan dokumentira.

Impressum

Glasnik Medicinskog fakulteta u Splitu

adresa: Šoltanska 2, 21000 Split, e-mail: glasnik@mefst.hr

Glavni urednik: Ivica Grković

Zamjenica glavnog urednika: Nataša Musap

Kreativna urednica: Livia Puljak

Uredništvo:

Andrija Babić
Deni Karelović
Marion Kuzmanić
Julije Meštrović
Goran Mijaljica
Renata Pecotić
Ana Utrobičić
Bojan Završsek

Lektor:

Josipa Korljan
josipa_korljan@yahoo.com

Dizajn i prijelom:

Jadranka Bošnjak
jadro@artmobil.hr

Tisak:

Slobodna Dalmacija

Naklada:

500 primjeraka
Split, listopad 2008